

UNIVERZITA KARLOVA

Filozofická fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Praha, 2022

Benjamín Lajda

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Ústav Dálného východu

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Benjamín Lajda

Počátky klasické hudby v Koreji

The Beginnings of Classical Music in Korea

Praha 2022

Vedoucí práce: Mgr. Vladislava Mazaná

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, že jsem řádně citoval všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 31. prosince 2022

Benjamín Lajda

Poděkování:

Mé poděkování patří Mgr. *Vladislavě Mazané* za odborné vedení, cenné rady a vstřícnost, kterou mi v průběhu psaní této práce věnovala. Také bych chtěl poděkovat své rodině a přátelům za jejich podporu a trpělivost.

Klíčová slova:

Korea, klasická hudba, křesťanství, chvalozpěv, Franz Eckert, vojenská kapela

Keywords:

Korea, classical music, christianity, hymns, Franz Eckert, military band

Abstrakt:

V dnešní době zaujímají korejští hudebníci v oblasti západní klasické hudby celosvětově přední místa. Tato bakalářská práce si klade za cíl představit počátky klasické hudby na korejském poloostrově. Jedná se o období od příchodu prvních protestantských misionářů po otevření Koreje světovému dění v roce 1876 do počátku japonské okupace ve 20. let 20. století. Práce představí misionáře, kteří šířili s křesťanstvím i západní chvalozpěvy a zkompletovali první korejské kancionály, osobnost muzikologa Franze Eckerta, zakladatele prvního orchestru a skladatele národní hymny Korejského císařství, a první korejské instituce poskytující vzdělání v západní hudbě.

Abstract:

Nowadays, the Korean musicians hold the leading position in the field of western classical music worldwide. The objective of this bachelor thesis is to introduce the beginning of the classical music on the Korean peninsula. It is a period from the arrival of the first protestant missionaries after the opening of Korea to world event in 1876 until time of the Japanese occupation. The thesis explores missionaries who spreaded christianity together with western hymns and assembled first korean hymnbooks. It introduces the muzikologist Franz Eckert, the founder of the military band and the composer of the state national hymn of the Korean Empire, and first insititutions which offered education in western music.

Obsah

Úvod.....	1
1. HISTORICKÝ KONTEXT POČÁTKŮ KLASICKÉ HUDBY V KOREJI	3
1.1 Kulturní situace v Asii.....	3
1.2 První styky Koreje se západní hudbou.....	6
1.3 Smlouva mezi Japonskem a Koreou z roku 1876	7
1.4 Porozumění kultur východu a západu	7
2. POČÁTKY KLASICKÉ HUDBY V KOREJI	9
2.1 Křesťanské chvalozpěvy a první korejské kancionály	9
2.2 Písňová forma <i>Čchanga</i>	12
2.3 Státní hymna Korejského císařství	14
2.4 Franz Eckert a jeho kapela.....	15
2.4.1 Hudební zázemí Franze Eckerta	15
2.4.2 Eckertova vojenská kapela v Koreji.....	16
2.5 Národní hymna	26
2.6 Päk U-jong a závěr Eckertova života.....	27
2.7 Hudební koncerty	28
2.8 Hudební nahrávky	30
3. HUDEBNÍ VZDĚLÁNÍ V KOREJI	32
3.1 Zakládání prvních škol v Koreji	32
3.2 <i>Čchojang kurakbu</i>	34
3.3 Vývoj vztahu tradiční a klasické hudby	35
3.4 Lidová a elitní hudební tradice.....	38
Závěr.....	41
Bibliografie.....	43
Příloha: Terminologický slovník	50

Úvod

Jižní Korea zaujímá dnes ve světě klasické hudby přední místo i přesto, že jí tato tradice není zcela vlastní. Vysílání rádiových a televizních stanic je každým dnem proloženo hudbou evropských skladatelů klasické hudby všech období hudebních dějin. Po celé zemi se každým dnem pořádá množství koncertů a recitálů, zakládají se nové symfonické orchestry a korejští rodiče investují vysoké finanční částky do hudebního vzdělávání svých dětí. Cílevědomí korejští muzikanti každoročně absolvují vyhlášené konzervatoře v Evropě a v Americe a jsou pravidelnými vítězi na prestižních hudebních soutěžích po celém světě.¹ Mezi celosvětově známé korejské muzikanty se řadí například absolventi Julliard School of Music: dirigent *Hun Čöng-mjöng* (鄭明勳, 1953)² nebo klavírista *Päk Kõn-u* (白建宇, 1946).³ Dotazník jihokorejského Ministerstva kultury, sportu a turismu uvádí, že posluchači klasické hudby v Koreji spadají do věkové kategorie 20–39 let.⁴ Naopak v západních zemích publikum klasické hudby stárne a hlavními posluchači jsou lidé ve věku 45–64 let.⁵

Takto vypadá situace na korejské klasické hudební scéně v současnosti. Jaké události tomu předcházely a jaký měla klasická hudba na korejském poloostrově vývoj? Všeobecně se předpokládá, že západní čtenář bude málo informovaný o skromných

¹ Jen v první polovině roku 2022 získalo 37 jihokorejských muzikantů cenu celkem ve 25 mezinárodních soutěžích v klasické hudbě. Na prvním místě se umístili v soutěžích Van Cliburn International Piano Competition, Felix Mendelssohn Bartholdy Conservatory Competition, International Jean Sibelius Violin Competition, Washington International Competition for Strings, Queen Elisabeth Competition, Irving M. Klein International String Competition, Tokyo International Viola Competition nebo Washington International Competition for Strings.

YONHAP. 37 Koreans awarded at int'l classical music competitions in H1. *The Korea Herald* [online]. Soul: 1-7-2022 [cit. 23-12-2022]. Dostupné z: <https://www.koreaherald.com/view.php?ud=20220701000457yu>

² *Hun Čöng-mjöng* (1953) spolupracoval s orchestry po celém světě: Angeles Philharmonic Orchestra, Saarbrücken Radio Symphony Orchestra, Teatro Comunale di Firenze, Opéra Bastille v Paříži, Radio France Philharmonic Orchestra, Seoul Philharmonic Orchestra, Asia Philharmonic Orchestra, Tokyo Philharmonic Orchestra ad. Ve společnosti Deutsche Grammophon nahrál řadu nahrávek, které jsou známé pro svoji vysokou hudební kvalitu.

AUDITORIUM, the Monthly Music & Performing Arts Journal. *K-Classics: A New Presence on the World's Musical Stage*. Korean Culture and Information Service Ministry of Culture, Sports and Tourism, 2011. ISBN: 978-89-7375-163-1. s. 14-19

³ *Päk Kõn-u* (1946) je absolvent Julliard School of Music. Nastudoval kompletních 32 Beethovenových sonát, kompletní klavírní dílo M. Ravela, F. Liszta, A. N. Skrjabinu, M. P. Musorgského, G. Faurého, všechny klavírní koncerty S. Rachmaninova, S. Prokofjeva a F. Chopina. Decca Records.

Ibid., s. 20-25

⁴ SONG, Young Mi. *Korean Municipal Orchestras. Current Problems and Future Prospects* [online]. The University of Leeds School of Performance and Cultural Industries, 2011. s. 2 Dostupné z: [Yong Mi Song Orchestras and current problems.pdf](#)

⁵ BAKER, Tim. *Stop Re-Inventing the Wheel* [online]. London: Association of British Orchestras. s. 16-17. Dostupné z: <https://culturehive.co.uk/wp-content/uploads/2013/04/Stop-Reinventing-the-Wheel-Guide-to-Classical-Music-Audiences.pdf>

počátcích a o rychlém šíření západní hudby v Koreji během komplikované národní historie 20. století, která byla provázena okupací, občanskou válkou a rozdělením země. Cílem této bakalářské práce je tedy seznámit čtenáře se zrodem klasické hudby na korejském poloostrově a představit významnou osobnost pruského muzikologa, skladatele a kapelníka Franze Eckerta, který v tomto procesu sehrál důležitou roli.

Tématem se dlouhodobě zabývá současně žijící vysokoškolský profesor a muzikolog Keith Howard, který publikoval řadu článků a literaturu o korejské tradiční hudbě, přijetí evropské hudby v Koreji a o vzájemném průniku obou kultur. Německý muzikolog Herman Gottschewski zpracoval historii německo-korejské diplomacie a podrobně se zabývá životem Franze Eckerta, jeho aktivitami a uměleckým, sociálním, politickým a diplomatickým přínosem v Koreji i Japonsku. Dále byly publikovány například dvě knižní sbírky v rámci edice Palgrave Series in Asian German Studies, které se zabývají průnikem německé kultury s kulturou asijskou a korejskou.

Tato práce je historická, postupuji tedy chronologicky a snažím se obsáhnout co nejvíce dostupných zdrojů. Text práce je strukturován do tří kapitol. V první kapitole se zabývám kulturní situací v Asii a prvními styky Koreje s klasickou hudbou, ke kterým docházelo současně s křesťanskou misí. Objasním vznik prvních korejských kancionálů a vznik nových korejských hudebních žánrů díky osvojení si západní písně. V druhé kapitole, která je stěžejní částí této práce, představím okolnosti vzniku první vojenské dvorní kapely, kapelníka Franze Eckerta a proces vzniku národní hymny. Třetí kapitola pojednává o hudebním vzdělání, hudebních nahrávkách, zakládání prvních hudebních spolků, divadel a institucí a šíření klasické hudby v Koreji.

Pro přepis korejských jmen a slov používám českou vědeckou transkripci. Pro přepis vlastních korejských jmen používám formát příjmení a křestní jméno se spojovníkem. Pojem „Korea“ v této práci odkazuje geograficky na korejský poloostrov. Pojem „klasická hudba“ odkazuje na evropskou tradici klasicko-romantické syntézy a je volně zaměňován s pojmy „západní hudba“, „vážná hudba“ nebo „evropská hudba“. Pojmy „military band“ a „army band“, se kterými operuje anglicky psaná literatura, překládám do češtiny sjednoceným překladem „vojenská kapela“. V korejské literatuře se setkáme s obdobným pojmem *Kunaktä*. Práce je doplněna o terminologický slovníček.

1. HISTORICKÝ KONTEXT POČÁTKŮ KLASICKÉ HUDBY V KOREJI

1.1 Kulturní situace v Asii

Kultura hrála v koloniální nadvládě vždy významnou roli. Historik D. Irving představuje hudbu a kulturu jako charakteristické prostředky koloniální strategie, které byly využívány ve španělských koloniích od 16. do 19. století.⁶ Na Filipínách byla hudba prostředkem ke katolické konverzi místních obyvatel. Následkem španělského modelu kolonizace byl úpadek hudby v mnoha mimoevropských zemích, a v některých případech byla hudba dokonce na úkor prosazování kultury koloniálních mocností zcela vymýcena. V historii se lze setkat i s jiným přístupem k místním kulturám. Například britský kolonialismus napomáhal k zachování místní kultury v případě indo-saracénské architektury.⁷

Proces westernizace obnáší mimo jiné podřízení se západním hudebním stylům a snahu o znovuoživení vlastní tradice skrze převzetí prvků z tradice západní. Etnomuzikolog B. Nettl si klade otázku, kdo je schopen definovat pojmy modernizace a westernizace v kulturním kontextu. Uvádí, že konečné slovo v definování pojmů by měli mít etnomuzikologové.⁸ Kulturní kritici mohou vnímat tento proces jako modernizaci, kdežto člověk ze západu, který není do problematiky zasvěcen, může tento proces považovat pouze za depresivní úpadek umění do kulturní šedi. V tomto ohledu je kulturní subjektivita nevyhnutelná. Historikové tedy musí zkoumat nejen problém koloniální politické a ekonomické dominance, ale také konkrétní situaci každé země, jakým směrem by se měla dále ubírat hudební praxe a do jaké míry by se měla přizpůsobit danému sociálnímu a politickému prostředí.⁹

⁶ IRVING, David. *Colonial Counterpoint. Music in Early Modern Manila*. New York: Oxford University Press, 2010. ISBN: 978-0195378269. Dostupné také z: <https://cloudflare-ipfs.com/ipfs/bafykbzacec5mhyivnfxdozyer7wvvgd4us3endivhi4ull2a4lfqjhruynpr36?filename=D.%20R.%20M.%20Irving%20-%20Colonial%20Counterpoint%20Music%20in%20Early%20Modern%20Manila%20%28Currents%20in%20Latin%20Amer%20%26%20Iberian%20Music%29%20%282010%29.pdf>

⁷ PRITCHARD, Matthew. Cultural autonomy and the 'Indian' exception. Debating the aesthetics of Indian classical music in early 20th-century Calcutta. In: *Studies on a Global History of Music*. STROHM, Reinhard. New York, NY: Routledge, 2018. SOAS musicology series. ISBN 978-1138058835. s. 260

⁸ NETTL, Bruno. *The Western impact on world music: change, adaptation, and survival*. London: Collier Macmillan, 1985. ISBN 978-0028708607. s. 40-43

⁹ PRITCHARD, Matthew. Cultural autonomy and the 'Indian' exception. Debating the aesthetics of Indian classical music in early 20th-century Calcutta. In: *Studies on a Global History of Music*.

Čím více jsou kulturní diskuse, které řídí rozvoj hudební nebo umělecké kultury, sebevědomé a efektivní, tím více lze mluvit o kulturní autonomii v kulturním směřování jako takovém, spíše než o úplném oddělení kultury od politiky, jak tomu naznačuje evropská absolutní hudba.¹⁰ Kulturní autonomie neznamená nutně odlišnost, ale může také napodobovat západní hudební formy. Dále může být rozšířena pochopením identity dané země a přizpůsobením západní kultury geografickým podmínkám, klimatu, místní společenské struktury nebo jazyku. Proces westernizace byl aktivisty vnímán jednoduše jako modernizace.¹¹ Muzikoložka Jang M. o roli hudby v kontextu nacionalismu ve východní Asii poznamenala:

„Zavádění hudební praxe západní klasické hudby ve východní Asii se vyvíjelo současně s budováním moderního národa... Nacionalistická politika považovala vědu a technologii za součást modernismu s většími ekonomickými příležitostmi a srchovaností a podporovala přechod k „vědecké“ přesnosti západní hudby, která se projevila v notaci podléhající jasným pravidlům, hudební teorii a průmyslové výrobě hudebních nástrojů.“¹²

Typický modernizační proces v Asii proběhl v Japonsku a v Číně. Japonsko bylo nejrychlejší asijskou zemí, která se adaptovala na západní kulturní model. Proces adaptace probíhal jako součást modernizačního hnutí v období Meidži (1868–1912) a jako obrana proti vykořisťování západem. Podle muzikologa W. Malma, který se specializuje na tradiční japonskou hudbu, se západní hudba v Japonsku neuchytila nikoliv kvůli zájmu o její kvality, ale tím, že se stala nedílnou součástí uspořádání společnosti odvozeného ze západu.¹³ Skupina hudebních pedagogů v čele se Suji Izawa analyzovala vzdělávací systém západní hudby a rozhodla se přijmout studijní osnovy Boston Music School, které sestavil L. W. Mason. Tento model byl poté celoplošně aplikován v japonském školství. V r. 1879

STROHM, Reinhard. New York, NY: Routledge, 2018. SOAS musicology series. ISBN 978-1138058835. s. 260

¹⁰ Absolutní hudba je styl skladatelské techniky, který se čistě opírá o hudební prostředky: melodii, harmonii, formu, dynamiku, ad. Nehledá v hudbě mimohudební témata.

¹¹ PRITCHARD, Matthew. Cultural autonomy and the 'Indian' exception. Debating the aesthetics of Indian classical music in early 20th-century Calcutta. In: *Studies on a Global History of Music*. STROHM, Reinhard. New York, NY: Routledge, 2018. SOAS musicology series. ISBN 978-1138058835. s. 260

¹² YANG, Mina. East Meets West in the Concert Hall: Asians and Classical Music in the Century of Imperialism, Post-Colonialism, and Multiculturalism. *Asian Music* [online]. 2007, **38**(1), 1-30 [cit. 27-12-2022]. ISSN: 1553-5630. s. 3. Dostupné z: doi:10.1353/amu.2007.0025

¹³ MALM, William. The modern music of Meiji Japan. In: SHIVELY, Donald H. a Carmen BLACKER. *Tradition and modernization in Japanese culture*. Princeton, N. J.: Princeton University Press, 1971. ISBN: 0691030723. s. 259

byly tendence zavést dvě výše školného pro studenty v západní hudbě a pro studenty v japonské hudbě, ale muzikoložka J. A. Herd poukazuje na to, že:

„...Zkostnatělý systém ijemoto pro výuku tradiční hudby vyžadoval roky vytrvalého studia. Naproti tomu stát se certifikovaným učitelem v západní hudbě vyžadovalo pouze tři roky studia...“¹⁴

Hlavní součástí japonského repertoáru byly dětské písně. Utvářely tak hudební vkus dětí již od raného věku. V r. 1872 ministerstvo vzdělání vydalo dekret, ve kterém zavedlo povinnou výuku zpěvu na prvním stupni základních škol. Písně, které se děti učily, byly komponované převážně v západním hudebním stylu a využívaly klasickou harmonii a moderní notaci. Nebylo překvapující, že většina studentů na první japonské konzervatoři Tokyo School of Music, která byla založená v r. 1887, dala přednost specializaci v západní hudbě před specializací v místní hudební tradici. Když Japonsko od r. 1895 začalo kolonizovat Taiwan a od r. 1910 Koreu, představilo v těchto zemích stejný vzdělávací systém, který měl pro místní hudební tradici podobně ničivé důsledky.¹⁵ K přehodnocení došlo ve 30. letech 20. století J. A. Herd toto období popisuje jako „*vzrušenou veřejnou debatu o významu japonské kultury a její identity, skrze kterou volali umělci a kritici po přehodnocení kulturních a společenských hodnot západní hudby.*“¹⁶

V Číně byla kulturní modernizace urychlena studentským protiimperialistickým hnutím 4. května r. 1919, které bylo podníceno neuspokojivými výsledky Versailleské mírové smlouvy pro Čínu. Prioritou se stalo překonání zaostalé feudální a tradiční čínské kultury novým kosmopolitismem. V očích reformní generace 4. května byla zahraniční kultura považována za moderní a použitelnou jako zbraň proti utlačující tíze feudálního čínského umění.¹⁷ V období maoismu vznikl mezi Číňany rozpor v postojích k západní hudbě. Jednalo se o vymezení mezi repertoárem západního stylu, který byl považován za imperialistický, a čínským tradičním repertoárem, nikoliv mezi čínskou tradiční a západní

¹⁴ HERD, Judith Ann. The cultural politics of Japan's modern music. Nostalgia, nationalism and identity in the interwar years. In: *Locating East Asia in Western Art Music*. EVERETT, Yayoi Uno and LAU, Frederick. Middletown: Wesleyan University Press, 2004. 40–56. ISBN: 978-0819566621. s. 41

¹⁵ YANG, Mina. East Meets West in the Concert Hall: Asians and Classical Music in the Century of Imperialism, Post-Colonialism, and Multiculturalism. *Asian Music* [online]. 2007, **38**(1), 1-30 [cit. 27-12-2022]. ISSN: 1553-5630. s. 5. Dostupné z: doi:10.1353/amu.2007.0025

¹⁶ HERD, Judith. The cultural politics of Japan's modern music. Nostalgia, nationalism and identity in the interwar years. In: *Locating East Asia in Western Art Music*. EVERETT, Yayoi Uno and Frederick LAU. Middletown: Wesleyan University Press, 2004. 40–56. ISBN: 978-0819566621. s. 41

¹⁷ KRAUS, Richard Curt. *Pianos and politics in China: middle-class ambitions and the struggle over western music*. New York: Oxford University Press, 1989. ISBN 978-0195058369. s. 43

klasickou hudbou. Význam kosmopolitismu pro čínskou tradiční kulturu spočíval ve zdokonalení hudebních nástrojů, harmonizaci melodií nebo šíření sborového zpěvu.¹⁸

1.2 První styky Koreje se západní hudbou

Již od 18. století byly Korejcům známy katolické chvalozpěvy, které se šířily spolu s katolickou vírou. Katolicismus byl v té době považován za herezi, jelikož papež vyhlásil neslučitelnost katolické víry s konfuciánskou tradicí uctívání předků. Křesťanští věřící v Koreji proto přežívali na okraji společnosti.¹⁹ První křesťanské křty se konaly v *Čömdžinam Söngdži*, který je dodnes navštěvován jako poutní místo. Denně ho rozeznávají opakující se chvalozpěvy, které tak udržují jeho posvátnou atmosféru. V *Jölnha Ilgi* píše učenec *Pak Či-wön* o *Hong Tä-džöngovi*, který v r. 1766 v Pekingu přišel do kontaktu s varhanami a žádal královu podporu, aby mohl v Koreji postavit jejich repliku.⁷ Dále ve své literární sbírce *Jönamdžip* tvrdí, že *Hong* byl prvním Korejcem, který hrál na *janggüm*, nástroj přivezený do východní Asie jezuitou a připomínající evropské dulcimer. Korejští muzikologové uvádí již rok 1725 pro první styky Koreje s tímto nástrojem. V 18. století byl představen nástroj dulcimer, na který byla interpretována i část repertoáru tradiční korejské hudby.

Společně s výukou hry na dulcimer byly v Koreji vyučovány i základy hudební terminologie. I Sangdžun (1884–1948) byl prvním Korejcem, který zaznamenal korejské lidové písně do moderní notace. Překlad příslušných pasáží publikoval *Song Pang-song*. Další korejský muzikolog *I Kju-gjöng* (1788–1856) ve své sbírce *Odžu jönmun čangjön sango* popsal v čínštině hudební klíče, posuvky, tempová označení a solmizaci.²⁰

Všechny tyto mezníky lze však vnímat pouze jako samostatné události, které nejsou vzájemně propojené. Západní hudba se v Koreji opravdu uchytila až s příchodem protestantských misionářů.

¹⁸ Ibid., s. 100

¹⁹ HOWARD, Keith. Korean music before and after the West. In: *Music histories of the folk and the nation*. BOHLMAN, Philip V. 321-351. New York: Cambridge University Press, 2013. ISBN: 978-1108406475. s. 323

²⁰ Ibid., s. 323-324

1.3 Smlouva mezi Japonskem a Koreou z roku 1876

22. února 1876 byla na ostrově *Kanghwa* podepsána smlouva mezi Japonskem a Koreou. Tato událost se stala zásadním milníkem v korejských dějinách. Smlouva oficiálně uznala Koreu jako samostatný stát, do kterého již nemohla zasahovat Čína, a zároveň ukončila dlouhou politiku izolace. Korea poprvé otevřela Japonsku své přístavy v Pusanu, Wonsanu a Inčchonu. V následujících letech byly uzavřeny mezinárodní smlouvy mezi Spojenými státy, Anglií, Německem, Ruskem, Francií a Itálií. Brzy se Korea stala mocenským sporem pro západní země, jejichž vliv ve světě po průmyslové revoluci značně nabyl na významu. Korea byla konfrontována silným vlivem ze západu, otevřela se západním mocnostem a světovému dění. V zemi byly snahy podpořit modernizaci a zároveň si zachovat nezávislost. Po vzoru západu byla zavedena elektřina, tramvajová doprava, telefonní linky, poštovní služby, zdravotní péče, školní osvoby, ale také nová móda, účesy, zábavní průmysl apod. Přesto se korejské impérium nedokázalo v mezinárodním kontextu prosadit jako suverénní stát.²¹

Kromě zahraničních investorů a diplomatů začali do Koreje přicházet také učitelé, kteří vzdělávali Korejce v různých oblastech života, a misionáři, kteří šířili křesťanskou víru.²² Příchod misionářů od r. 1885 byl zásadním faktorem pro představení klasické hudby západního světa na korejském poloostrově. Mezi nimi byli Američané Horace G. Underwood a Henry G. Appenseller z presbyteriánské církve a Dr. William B. Scranton a Mary F. Scranton z metodistické církve. Kromě křesťanské kultury a nového jazyka šířili také chvalozpěvy *čchansongga* a západní lidové písně.²³

1.4 Porozumění kultur východu a západu

Přestože byla Korea koncem 19. století nezávislým státem, nerozvíjela se tak rychle jako sousední Rusko nebo Japonsko. První misionáři v Koreji si byli dobře vědomi politických zájmů okolních mocností o výhodné území Koreje a o to více hledali způsoby, jak z Koreje vytvořit křesťanský stát. Již na počátku svého působení věděli, že účinným způsobem pro šíření křesťanství je umění, zejména pak hudba. Řada z nich

²¹ KROEBEL, Emma. *Wie ich an den Koreanischen Kaiserhofkam – Reiseindrücke und Erinnerungen*. Berlin: Jacobsthal & Co, 1909. s. 110.

²² Misionáři na korejský poloostrov přicházeli již dříve, ale nikdy to pro ně nebylo zcela bezpečné.

²³ LEE, Young-Min. *The development of western-style orchestral music in Korea*. The Catholic University of America ProQuest Dissertations Publishing, 1988. ISBN: 979-8-206-31391-8. s. 10

psala články o svých objevech, ve kterých se snažila zprostředkovat světu korejskou kulturu a umění. Misionáři se také rychle naučili korejsky a překládali křesťanské chvalozpěvy do korejštiny. Tyto snahy se potýkaly spíše s neúspěchy a neporozuměním korejské kultury a jazyka. V člancích od misionářských překladatelů je patrný pocit nadřazenosti západní kultury nad korejskou.²⁴

Kanadský misionář J. S. Gale dělí ve svém článku s názvem *A Few Words on Literature* literaturu do tří oblastí (ilustrovanou, matematickou a hudební). V každé z nich hledá podobnosti se západní literaturou a přibližuje západu odlišné umělecké koncepte východního světa.

„...Popisná literatura, to je jako malování obrazů. Skutečná poezie, ať v próze, či ve verši, to je hudba. Důkaz, výzkum a právo se opírají o tvrzení, že dva a dva jsou čtyři, a tak je můžeme vyjádřit matematicky. Obrazy, hudba, matematika. Nyní porovnejme naše obrazy, hudbu a matematiku s těmi korejskými, a dostaneme představu o tom, jak moc se náš literární styl liší od toho jejich...“²⁵

Gale dochází k závěru, že hlavním důvodem odlišnosti obou kultur je vzdělání. Korejské vzdělání je jednostranné, a tím vede k omezené a intelektuální interpretaci literatury. Západní vzdělání je naopak všestranné, a tím vybízí ke kultivaci i hlubšímu emocionální porozumění literatury. Proto je pro Korejce západní hudební styl vzdálený a nicneříkající. Podle Galea Korejci sami tvrdí, že opravdu povznášející hudba v Koreji nezazněla již mnoho století, jelikož její smysl se vytratil v prázdných rituálech. Západní svět na druhé straně nabízí nadpozemskou hudbu, která vznikala současně s křesťanskými dějinami. Gale usuzuje, že křesťanská kultura poskytuje Korejcům emocionálně povznášející literaturu k hlubší sebe kultivaci, nikoliv další intelektuální teorie.²⁶

²⁴ Pacific Christianity [online]. *Pacific Voicings Korean Hymns and Prayers in the Age of Empires, 1884-1945. Early Missionary Writings on Hymns and Korean Cultural Practice*. Dostupné z: <https://pacificchristianity.com/early-missionary-writing-from-the-korean-repository/>

²⁵ GALE, James Scarth. *A Few Words on Literature*. The Korean Repository 2. Listopad, 1895. 423-425. s. 423

Dostupné z: <https://pacificchristianity.files.wordpress.com/2022/05/a-few-words-on-literature-james-s.-gale.docx-2.pdf>

Volně přeloženo autorem práce

²⁶ GALE, James Scarth. *A Few Words on Literature*. The Korean Repository 2. November 1895: 423-425. s. 423

Dostupné z: <https://pacificchristianity.files.wordpress.com/2022/05/a-few-words-on-literature-james-s.-gale.docx-2.pdf>

2. POČÁTKY KLASICKÉ HUDBY V KOREJI

2.1 Křesťanské chvalozpěvy a první korejské kancionály

Počátky křesťanské církve v Koreji jsou přímo spojeny se zpěvem chvalozpěvů a svatých písní v rodném jazyce. Zpěv radostných hymnů a svatých písní byl od počátku specifický pro křesťanskou víru. Korejci však tuto tradici doposud neznali, jelikož nebyla součástí žádného náboženského směru, který jim byl do té doby vlastní.

Na bohoslužbách v prvních korejských kostelech, které založili korejští evangeličtí průkopníci *Päk Hong-džun* a *Sö Sang-rjun*, se zprvu zpívalo v čínštině nebo z čínských znaků s korejskou výslovností. Později misionáři zavedli bohoslužby na středních školách *Pä Čä* a *Ihwa*, během kterých se zpívalo v angličtině. Postupem času byly anglické texty písní překládány do korejštiny. Zprvu byly překlady přepisovány ručně na papír menšího formátu. S rostoucím počtem členů církve se ukázal malý formát jako nedostačující, a proto se překlady začaly přepisovat na svitky papíru většího formátu, ze kterých mohli zpívat všichni věřící v místnosti.²⁷

Misionáři usilovali o snadnou dostupnost hudebních materiálů v rodném jazyce. Metodisté G. H. Jones a L. C. Rothweiler posbírali 27 nejčastěji zpívaných chvalozpěvů a r. 1892 nechali vytisknout první korejský zpěvník chvalozpěvů *Čanmiga*. *Čanmiga* obsahovala pouze přeložené texty bez doprovodné hudební notace.²⁸ Jones ve spolupráci s kazatelem S. A. Moffettem z presbyteriánské církve shromáždil dalších 50 hymnů, které byly následně zpívány v komunitách obou církví.²⁹

Více jak polovinu z těchto textů přeložil H. G. Underwood. Na tuto iniciativu navázal sestavením zpěvníku *Čchanjangga* v r. 1894. Zpěvník se skládal ze sto sedmnácti chvalozpěvů, zahrnoval většinu dosavadních písní a také 9 písní původně

²⁷ UNDERWOOD, Horace Grant. Preface. In: *Hanguk čchansongga gägwan* [Přehled korejských chvalozpěvů]. Hanguk kjohwe samunhjonjon kuwon, 1991. ISBN: 9788987322544. s. 99. Dostupné z: <https://pacifickchristianity.files.wordpress.com/2022/05/preface-to-chanyangga-1894-h.-g.-underwood.docx.pdf>

²⁸ BU, Kil-man. *Čulpchanuro ponkidokkjo 100 njön Čansjongga songjobu jönhapkongüihö pchjön*. Sönkjo jönhapkongihwe pchjön, 1908. Kungmin ilbo, 2010. [online]. Dostupné z: <http://news.kmib.co.kr/article/view.asp?arcid=0004287798>

²⁹ UNDERWOOD, Horace Grant. Preface. In: *Hanguk čchansongga gägwan* [Přehled korejských chvalozpěvů]. Hanguk kjohwe samunhjonjon kuwon, 1991. ISBN: 9788987322544. s. 99. Dostupné z: <https://pacifickchristianity.files.wordpress.com/2022/05/preface-to-chanyangga-1894-h.-g.-underwood.docx.pdf>

korejských.³⁰ Underwood každou rozšířil o notaci ve čtyřhlasé sazbě a zaštitil rozsáhlou editační práci textů. Společně s dalšími misionáři podrobil své dosavadní překlady důkladné revizi, aby texty vyjadřovaly duchovní poselství slov.³¹ *Čchanjangga* je tak historicky první zpěvník křesťanských chvalozpěvů s texty přeloženými do korejštiny a s melodií zapsanou v moderní notaci. Stala se významným prostředkem nejen v procesu evangelizace, ale i v představení západní hudby korejské společnosti a jejím přijímáním. V té době se totiž chvalozpěvy nezpívaly pouze v kostelech, ale s národním obrozeneckým hnutím se šířily i mezi širokou společností. Lidé v duchu chvalozpěvů skládali a zpívali vlastní písně s textem, který inspiroval k lásce k rodné vlasti a národnímu povědomí.³²

Tradice zpěvu chvalozpěvů původně pochází z amerického obrozeneckého hnutí z 19. století a dodnes je udržována v mnoha korejských protestantských církvích. Chvalozpěvy byly složeny na podkladu známých evropských a amerických melodií. Jsou založeny na homofonní sazbě, ve které je melodie v unisono podložena jednoduchým harmonickým podkladem. Melodie byla nejčastěji doprovázena hrou na harmonium, hudební nástroj, který byl do Koreje dovážen od 90. let 19. století z Ameriky a Japonska.³³

Již od prvního vydání zpěvníku se počítalo s jeho budoucím rozšiřováním o další písně a byl ponechán prostor pro možné chyby a lepší varianty překladu. Proto se o rok později *Čchanjangga* dočkala přepracovaného vydání, ve kterém přibylo 30 nových chvalozpěvů, z nichž byla téměř jedna šestina z originální korejské tvorby. Underwood byl přesvědčen, že čím více bude korejských hymnů místo překladů z angličtiny, tím blíže se budou moci misionáři dostat k srdcím místních lidí. Nové vydání obsahovalo sto padesát čtyři hymnů a v r. 1900 jich bylo sto osmdesát dva.³⁴ To samozřejmě

³⁰ PAK, Thä Jöng. *Čchanjangkchall öm. Hangukčchansongkaeödžewa öñül* [online]. Mjöngkok kjohwe Dostupné z: http://www.mgchurch.or.kr/bbs/board.php?bo_table=church41&wr_id=46

³¹ UNDERWOOD, Horace Grant. Preface. In: *Hanguk čchansongga gägwan* [Přehled korejských chvalozpěvů]. Hanguk kjohwe samunhjönjön kuwön, 1991. ISBN: 9788987322544. s. 99. Dostupné z: <https://pacificchristianity.files.wordpress.com/2022/05/preface-to-chanyangga-1894-h.-g.-underwood.docx.pdf>

³² BU, Kil-man. *Čulpchanüro ponkidokkjo 100 njön Čansjongga söngjobu jönhapkongüihö pchjön*. Sönkjo jönhapkongihwe pchjön, 1908. Kungmin ilbo, 2010. [online]. Dostupné z: <http://news.kmib.co.kr/article/view.asp?arcid=0004287798>

³³ HOWARD, Keith. Korean music before and after the West. In: *Music histories of the folk and the nation*. BOHLMAN, Philip V. 321-351. New York: Cambridge University Press, 2013. ISBN: 978-1108406475. s. 322

³⁴ BU, Kil-man. *Čulpchanüro ponkidokkjo 100 njön Čansjongga söngjobu jönhapkongüihö pchjön*. Sönkjo jönhapkongihwe pchjön, 1908. Kungmin ilbo, 2010. [online]. Dostupné z: <http://news.kmib.co.kr/article/view.asp?arcid=0004287798>

neznamenalo, že by se Korejci naučili všechny dosavadní hymny z předchozích vydání, a ani se nepředpokládalo, že se všechny chvalozpěvy setkají u misionářů se stejnou oblibou. Větší výběr písní však poskytnul širší spektrum témat, a tím i snazší přemostění rozdílů mezi oběma kulturami.³⁵

V r. 1895 byl dále v presbyteriánské církvi v Pchjongjangu vydán kancionál chvalozpěvů, který publikovali misionáři G. Lee a M. H. Gifford. Zpěvník obsahoval první doložený notový záznam lidové melodie *Parami punda*, která později sloužila jako hudební předloha pro státní korejskou hymnu. Kancionál byl dále rozšiřován a v r. 1902 byl přijat jako oficiální zpěvník, ze kterého se zpívalo při bohoslužbách v presbyteriánské církvi.³⁶ Písňe byly zpívány v kostele a později vyučovány v rámci hodin hudební výchovy na školách *Ihwa Haktang*, která byla založena metodistických misionářem W. B. Scrantonem v r. 1887 a *Pä Čä Haktang*, která byla založena v r. 1895 Appensellerem.³⁷

Presbyteriánští a metodističtí misionáři usilovali o vytvoření společné koalice pro efektivní sjednocenou misii, ale bez úspěchu. Během těchto snah rostlo všeobecné přesvědčení, že na bohoslužbách by se mělo zpívat jednotně. V r. 1908 bylo vytištěno 60 000 výtisků prvního vydání kancionálu a 60 000 výtisků druhého vydání. Kancionál byl průběžně editován radou Missionary Union Council Hymnal Committee, v jejíž čele byli misionáři z presbyteriánské a metodistické církve. Výbor zrevidoval dosavadní chvalozpěvy a do kancionálu přidal nové. Celkový počet chvalozpěvů dosahoval dvě stě šedesát dva.³⁸ Důležitost kancionálů dokládá i počet jejich výtisků. Mezi léty 1892 a 1914 bylo distribuováno nad 8,7 mil. zpěvníků. V porovnání s tím, počet vytištěných překladů Bible dosáhl do r. 1910 pouze 2,4 mil. svazků.³⁹

³⁵ UNDERWOOD, Horace Grant. Preface. In: *Hanguk čchansongga gägwan* [Přehled korejských chvalozpěvů]. Hanguk kjohwe samunhjönjön kuwön, 1991. ISBN: 9788987322544. s. 191 Dostupné z: <https://pacificchristianity.files.wordpress.com/2022/05/preface-to-chanyangga-1895-h.-g.-underwood.docx.pdf>

³⁶ BU, Kil-man. *Čulpchanŭro ponkidokkjo 100 njön Čansjongga sŏngjobu jŏnhapkongŭihŏ pchjŏn*. Sŏnkjo jŏnhapkongihwe pchjŏn, 1908. Kungmin ilbo, 2010. [online]. Dostupné z: <http://news.kmib.co.kr/article/view.asp?arcid=0004287798>

³⁷ Theology. *Hanguk čchansonggaŭi ŏdžewa onŭl* [online]. Dostupné z: <http://theology.ac.kr/institute/dtdata/%EB%AA%A9%ED%9A%8C%EC%9E%90%EB%A3%8C/%EA%B5%90%ED%9A%8C%EC%9D%8C%EC%95%85%EC%9E%90%EB%A3%8C/%ED%95%9C%EA%B5%AD%EC%Bo%AC%EC%86%A1%EA%Bo%80%EC%97%Bo%EA%B5%AC.htm>

³⁸ BU, Kil-man. *Čulpchanŭro ponkidokkjo 100 njön Čansjongga sŏngjobu jŏnhapkongŭihŏ pchjŏn*. Sŏnkjo jŏnhapkongihwe pchjŏn, 1908. Kungmin ilbo, 2010. [online]. Dostupné z: <http://news.kmib.co.kr/article/view.asp?arcid=0004287798>

³⁹ PUCEK, Vladimír. *Jazyková politika v Koreji*. Praha: Karolinum, 2000. ISBN: 80-246-0066-8. s. 74

2.2 Písňová forma *Čchanga*

Zprostředkování vokální hudby Korejcům bylo ztíženo jazykovou bariérou i hudební praxí zpěvu. Pro Korejce byl západní hudební jazyk zcela nový. Evropská melodika, rytmus, metrum a kontrapunkt byli pro ně do té doby zcela neznámé. Řada misionářů tak vyvíjela snahy, aby Korejcům západní hudbu co nejvíce přiblížilo. Misionář Paul I. Grove přepracoval několik křesťanských písní tak, aby byla jejich melodie kompatibilní s tradičním pentatonickým systémem, na který byli Korejci zvyklí. Misionářka Annie L. A. Baird vytvořila kontrafakty z budhistických manter. Stávající melodii upravila do evropského čtyřčtvrtového rytmu, přidala k nim nový křesťanský text a harmonický podklad.⁴⁰

Tato technika dala vzniku jednoduchému písňové formě, který si mezi lidmi shledal s velkou popularitou. *Čchanga* se na konci 19. století volně vyvinula z písně *čchansŏnga*. Pojem *čchanga* je široký a zahrnuje všechny písně s korejským textem. Jejich výpovědní obsah pokrýval široké spektrum témat, od politických a sociálních až po milostná. Písně si propůjčovaly některé melodie z evropských křesťanských nebo lidových písní, ale také měly nově zkomponované melodie, které byly převážně v západním japonském stylu.⁴¹ V zásadě se jednalo o rytmické recitování básní v osmi až šestnácti taktových frázích. První *čchangga* vznikaly jako kontrafakty, tedy písně, k jejichž původní melodii byl přidán nový text, často v cizím jazyce. Melodie byly propůjčovány ze známých chvalozpěvů, západních lidových nápěvů a japonských melodií. Zvláště oblíbeným se stal nápěv na skotskou lidovou píseň Auld Lang Syne (chvalozpěv č. 338), který byl do r. 1945 považován za nejznámější patriotickou píseň v Koreji.⁴²

Nové korejské texty nahrazovaly původní anglické, které pocházely z klasických a romantických básní anglické a americké literatury.⁴³ Při bližší analýze slov je zřejmé, jaké historické události provázely Koreu ve 20. století. Většina témat byla spojená s národnostním povědomím, utrpením pod japonskou kolonizací, obdivem západní

⁴⁰ HOWARD, Keith. Korean music. Definitions and practices. STROHM, Reinhard. *Studies on a Global History of music. A balzan Musicology Project*. Routledge, 2020. 198-219. ISBN 978-0367592264. s. 185

⁴¹ Ibid., s. 186

⁴² LEE, Young-Min. *The development of western-style orchestral music in Korea*. The Catholic University of America ProQuest Dissertations Publishing, 1988. ISBN: 979-8-206-31391-8. s. 12

⁴³ BU, Kil-man. *Čulpchanŭro ponkidokkjo 100 njŏn Čansjongga sŏngjobu jŏnhapkongŭihŏ pchjŏn*. Sŏnkjo jŏnhapkongihwe pchjŏn, 1908. Kungmin ilbo, 2010. [online]. Dostupné z: <http://news.kmib.co.kr/article/view.asp?arcid=0004287798>

kultury a později s těžkým obdobím korejské války a rozdělením země.⁴⁴ Politická témata, která se přímo dotýkala všech Korejců, přispěla k rychlému šíření písní. Od r. 1904 se písně začaly oficiálně učit na školách a v r. 1910 vláda vydala první zpěvník používaný pro výuku na základních školách.⁴⁵

Později začali Korejci kromě vlastních textů skládat i své vlastní melodie. Nejpopulárnější se stala Píseň o pradleně od *Kim In-sika* (金仁澁, 1885–1963), která byla zkomponována v durové pentatonické stupnici v tónině C dur a je příkladem prostoduchosti této písňové formy. *Čchanga* se dále volně rozvinula do umělé písně pro hlas a klavír, tzv. lied, a do písně lidové. Hranice mezi nimi nebyla jasně vymezena. Lied byla umělá píseň ve stylu západní klasické hudby, která zhudebňovala poezii v národním jazyce. Melodicky se inspirovala v Mozartově a Schubertově hudebním stylu a v dalších skladbách klasicko-romantického repertoáru. Západní hudba doprovázela korejský text. Z instrumentálního hlediska se jednalo o zpěvnou linku s prokomponovaným klavírním doprovodem.⁴⁶ První korejský lied zkomponoval v r. 1920 známý korejský skladatel a houslista *Hong Nan-pcha* (洪蘭坡, 1898–1941) s názvem *Bong Sŏnhwa*. Píseň je složena v tónině f moll v pomalém šesti osminovém taktu, ve kterém se opakuje jednoduchý rytmus. Vyjadřuje stesk nad ztrátou rodné vlasti.⁴⁷

Ve 20. a 30. letech 20. století vznikaly další hudební žánry, mezi které patřila rytmická lidová píseň *sinminjo*, japonská píseň *minjo*, korejská lidová píseň *čapga* a umělá píseň (německý lied) *jesulkagok*. *Jesulkagok* hudebně vycházela ze vzoru klasicko-romantického repertoáru. Inspiraci hledala u Mozarta nebo Schuberta, ale byla vymezena korejským textem. Žánr *jangak* byl víceméně srovnatelný s japonským *jógaku*. Zahrnoval písně od místních hudebníků po vzoru evropské hudební formy (styl, textura apod.) a byl zapsaný v evropské pětlinkové notaci. Často byly korejská melodika, rytmus nebo textura zakomponovány do nových písní. Vznik těchto písňových žánrů dokládá přijetí a adaptování evropské hudby v novém kulturním

⁴⁴ CHOI, Young-Sub. *An abbreviated history of the twentieth-century korean art song and the western music influence on the composers*. Ball State University Muncie: Indiana, 2010. [Online], dostupné z: https://cardinalscholar.bsu.edu/bitstream/handle/123456789/193345/LimH_2010-3b_BODY.pdf?sequence=1&isAllowed=y. s. 3

⁴⁵ LEE, Yoo-Sun. *A One Hundred-Year History of Western Music in Korea*. Soul: Chung-Ang University Press, 1976. s. 53

⁴⁶ HALLMARK, Rufus. *German Lieder in the Nineteenth Century*. New York: Schirmer Books, 1996. ISBN: 978-0-02-870845-4. s. 55

⁴⁷ LEE, Young-Min. *The development of western-style orchestral music in Korea*. The Catholic University of America ProQuest Dissertations Publishing, 1988. ISBN: 979-8-206-31391-8. s. 12

prostředí. Západní hudba nebyla pouze pasivně přijata, ale existovaly snahy o její zakomponování do hudby tradiční. ⁴⁸

2.3 Státní hymna Korejského císařství

V r. 1886 přišel do Koreje významný misionář Homer B. Hulbert, aby zde vyučoval angličtinu a šířil křesťanskou víru. ⁴⁹ V Koreji studoval koreanistiku, diplomacii a pracoval jako redaktor anglicky psaných měsíčníků *The Korean Repository* a *The Korea Review*. Pro západního čtenáře byla korejská kultura kvůli geografické vzdálenosti a neznalosti korejského jazyka vzdálená. Hulbert se snažil ve svých článcích představit západu korejskou historii, jazyk, ekonomii, vzdělání a kulturu. Zaměřoval se na porozumění místní kultury a způsob, jak uchovat tradiční korejskou hudbu. Jako jeden z mála misionářů psal anglicky i korejsky. Nejvíce ho proslavil článek *Korean Vocal Music* z r. 1896. Příspěvek pojednával o populární písni *Arirang*, která byla jako první korejská lidová píseň přepsána do moderní notace. Hulbert *Arirang* charakterizoval slovy: „*Pro běžného Korejce má tato píseň stejné místo v hudbě jako rýže v jeho pokrmu – vše ostatní je pouhým doplňkem.*“ Tato lidová píseň, kterou dobře znal prostý lid, byla považována za nevhodnou pro státní hymnu reprezentující císařství. Ve stejném článku byla publikována i melodie *Parami punda* a tři první doložené přepisy tradičních korejských písní zapsané v moderní notaci s překladem. Hulbert popisuje také vnímání těchto písní korejskou společností. ⁵⁰ Článek rovněž uvádí, že hlavním typem korejské vokální hudby byl klasický styl *sidžo*. Jednalo se o krátké korejské básně z období středověku. Hulbert *sidžo* charakterizoval ko velmi rychlé andante a tremuloso. Kvůli rychlému tempu považoval tuto hudební

⁴⁸ KIM, Jin-Ah. 'European music' outside Europe? Musical entangling and intercrossing in the case of Korea's modern history. In: *Studies on a Global History of music. A balzan Musicology Project*. STROHM, Reinhard. Routledge, 2020. 177-197. ISBN 978-0367592264. s. 186

⁴⁹ KNEIDER, Hans-Alexander. Franz Eckert and Richard Wunsch: Two Prussians in Korean Service. In: JOANNE, Miyang Cho. *Transnational Encounters between Germany and Korea: Affinity in Culture and Politics Since the 1880s*. LEE, Roberts M. New York: Palgrave Macmillan, 2018. 3, 79-97, Palgrave Series in Asian German Studies, 1st ed. ISBN: 978-1349952236. s. 96

⁵⁰ LEE, Kyongbun a GOTTSCHIEWSKI Hermann. *Was Franz Eckert the Composer of the „Korean National Hymn“?: A reconsideration of the first Korean national anthem* [online]. s. 385. Dostupné z: https://www.dbpia.co.kr/journal/articleDetail?nodeId=NODEo2056566&language=ko_KR&hasTopBanner=true in DBpia Korean ejournal portal

formu za nevhodnou pro vznik nové národní hymny. Vybral proto pomalejší píseň *Parami punda*.⁵¹

2.4 Franz Eckert a jeho kapela

2.4.1 Hudební zázemí Franze Eckerta

Klíčovou roli v šíření a rozvoji klasické hudby na korejském poloostrově sehrál pruský skladatel, muzikolog a kapelník Franz Eckert (1852–1916). Narodil se v polském městě Nová Ruda, které je vzdálené zhruba deset kilometrů od severních hranic s Českou republikou. Největší vliv na jeho hudební vzdělání měl jeho otec, který přestože byl soudní úředník, ovlivňoval kulturní život města. Vedl kapelu, která vystupovala na oslavách a pohřbech, a působil v katolickém sboru, ve kterém zpíval a vyučoval hudbu.⁵² Jeho syn Franz byl hudebně všestranný, hrál na několik hudebních nástrojů, skládal a později v době svého působení v Japonsku a Koreji přepisoval dvorní hudbu do západní notace.⁵³ Eckert vystudoval hudební teorii, hru na hoboj, housle a klavír na konzervatoři ve Vratislavi a v Drážďanech. Kromě otce byl ovlivněn kapelníky F. Dannenbergem a C. Latannem.⁵⁴

Od r. 1869 hrál Eckert po dobu sedmi let jako vypomáhající hobojista v kapele pod taktovkou Dannenberga v Nise a poté byl vybrán do kapely, kterou vedl hudební skladatel a dirigent Latann ve městě Wilhelmshaven. I přes nevelký zájem místních posluchačů hrála kapela vytrvale klasickou hudbu. Eckert během svého pozdějšího působení v Japonsku interpretoval Latannovu kompozici s názvem *Festival Overture*, což dokládá, jak moc byl skladatelem inspirován.⁵⁵

⁵¹ Pacific Christianity [online]. *Pacific Voicings Korean Hymns and Prayers in the Age of Empires, 1884-1945. Early Missionary Writings on Hymns and Korean Cultural Practice*. Dostupné z: <https://pacificchristianity.com/early-missionary-writing-from-the-korean-repository/>

⁵² GOTTSCHESKI, Hermann et al. Franz Eckert. Musikmeister des modernen Asien. Aus der preußischen Provinz nach Tokyo und Seoul. Franz Eckert. [Hudební mistři moderní Asie. Od pruských provincií po Tokio a Soul]. The University of Tokyo, 2016. s. 3. Brožura k příležitosti sto letého výročí úmrtí F. Eckerta. Dostupné také z: <http://fusehime.c.utokyo.ac.jp/gottschewski/eckert/de/Ausstellungstexte.pdf>

⁵³ KNEIDER, Hans-Alexander. Franz Eckert and Richard Wunsch: Two Prussians in Korean Service. In: JOANNE, Miyang Cho. *Transnational Encounters between Germany and Korea: Affinity in Culture and Politics Since the 1880s*. LEE, Roberts M. New York: Palgrave Macmillan, 2018. 3, 79-97, Palgrave Series in Asian German Studies, 1st ed. ISBN: 978-1349952236. s. 81

⁵⁴ LEXIS, Wilhelm. *Die Hochschulen für besondere Fachgebiete im Deutschen Reich*. (Vysoké školy pro speciální obory v Německé říši). Berlín: A. Asher & Company, 2019. ISBN: 978-0265475003. s. 219

⁵⁵ CHOI, Hye Eun. Music for Modern Korea. Bandmasters Franz Eckert and Baek U-yong. In: CHO, Joanne Miyang. *Musical Entanglements between Germany and East Asia. Transnational Affinity in the 20th and 21st Centuries*. Switzerland: Palgrave Macmillan, 2021. 6, 49-68, Palgrave Series in Asian German Studies, 1st ed. ISBN: 9783030782085. s. 53

Na přelomu let 1878 a 1879 se Eckert ucházel o pozici dirigenta Japonské námořní kapely na základě inzerátu, který se objevil ve vojenském týdeníku *Militär-Wochenblatt*. Inzerát poptával zkušeného muzikanta na smluvní termín dvou let, který by byl schopný vést kapelu, měl odbornou znalost anglického jazyka a v ideálním případě schopnost hrát na klavír.⁵⁶ Eckert přijel do Japonska v roce 1879⁵⁷ a jeho hlavním úkolem bylo upravit dosavadní melodii k japonské státní hymně *Kimigajo*, která by byla dostatečně reprezentativní a technicky proveditelná v námořních podmínkách. V Japonsku strávil přes dvacet let⁵⁸ a následně dalších patnáct let působil v Koreji.⁵⁹

2.4.2 Eckertova vojenská kapela v Koreji

2.4.2.1 *Siüdü Kunaktä*

Po podepsání smlouvy Koreje s Japonskem v r. 1876 hledala čosönská vláda způsob, jak založit doprovodnou pochodovou kapelu. Podle muzikologů *No Tong-üna* a *Kang Jun-džonga* byla v r. 1881 nejdříve sestavena hudební jednotka v západním stylu s názvem *Pjölqigun*. Reformně smýšlející úředníci také sponzorovali studenta *I Ůn-dola*, aby se zúčastnil vzdělávacího kurzu pro důstojníky na Japonské císařské vojenské akademii. Hudební vzdělání pro členy Japonské císařské armádní kapely zde vedl francouzský kapelník G. C. Dagron.⁶⁰

⁵⁶ LEE, Kyongbun a GOTTSCHESKI Hermann. Franz Eckert und „seine“ Nationalhymnen. Eine Einführung

http://www.oag.jp/img/images/publications/oag_notizen/Feature_II_-_Kimigayo.pdf s. 2–3

⁵⁷ KNEIDER, Hans-Alexander. Franz Eckert and Richard Wunsch: Two Prussians in Korean Service. In: JOANNE, Miyang Cho. *Transnational Encounters between Germany and Korea: Affinity in Culture and Politics Since the 1880s*. LEE, Roberts M. New York: Palgrave Macmillan, 2018. 3, 79-97, Palgrave Series in Asian German Studies, 1st ed. ISBN: 978-1349952236. s. 81

⁵⁸ V představení a zprostředkování klasické hudby Japoncům sehrál Eckert průkopnickou roli. Jako cílevědomý učitel zde zavedl přísný německý standart a od všech členů kapely vyžadoval, aby se naučili německy, což jim mělo pomoci v osvojení si německé dechové hudby. Jeho činnost byla velmi široká: podílel se na zakládání hudebních institucí (dnešní Tokyo Music School a Toyoma Army School), aktivně podporoval hudební vzdělání, sestavoval zpěvníky, zakládal hudební tělesa (Imperial Japanese Army Academy). Kromě toho byl plodným skladatelem, který skládal hudbu k oficiálním ceremoniím japonského královského dvora a armády, pořádal výchovné koncerty, během nichž představoval západní nástroje, základy hudební teorie, pravidla kontrapunktu a harmonie. Jeho důležitým přínosem bylo také nové zhudebnění státní japonské hymny, kterou rozepsal do sborového čtyřhlasu s doprovodem dechového souboru.

GENCHIKI, Nakasone. *Die Einführung der westlichen, besonders deutschen Musik im Japan der Meiji-Zeit*. Münster. (Představení západní, zejména německé hudby v Japonsku v období Meidži). Japonsko: Lit Verlag, 2003. ISBN: 9783825864156. s. 38

⁶⁰ NO, Tong-ün. *Hanguk kwanage jöksa kündäkwanaksarül čungsimüro*. [Dějiny korejské dechové hudby se zaměřením na dějiny současné dechové hudby]. Čöndžutähakkjo jesul munhwa čonghap jönguso. Jesul munhwa nondžip, 2001. 27–98. s. 69

Plány na založení korejské vojenské hudby v západním stylu překazil vojenský puč *Imo* v r. 1882, který byl veden korejskými frustrovanými vojáky. Protestovali proti *Kodžongovým* snahám o modernizaci země a zaměstnávání japonských vojenských poradců. Situace vyvrcholila, když ve svém přídelu rýže našli písek a byli tak ošizeni o svou řádnou mzdu. Čínská armáda vstoupila do Koreje, aby pomohla povstání potlačit, a jako součást snahy reformovat korejskou armádu začala cvičit první vojenské trubače a bubeníky. Po vítězství v čínsko-japonské válce (1894–1895) začala Japonská dominance v Koreji sílit a hudební iniciativu převzala japonská armáda. Těleso však nedosahovalo vysoké hudební úrovně a nebylo považováno za reprezentativní. K zavedení základního hudebního výcviku v západním stylu v Koreji tak ve velké míře přispěly zahraniční vlivy.⁶¹

Korejská vojenská dvorní kapela měla za doby svého působení řadu názvů. Začínala jako *Siüdü Kunaktä* (1901–1907), pokračovala jako *Česil Kunaktä* (1907–1910) a *Iwangdžik Aktä* (1910–1919) a její existence byla ukončena pod názvem *Kjeöngsöng Aktä* (1919–1926?). *Siüdü Kunaktä* byla založena již dříve, ale k reorganizaci do plnohodnotné vojenské dechové hudby v západním stylu došlo až v r. 1901. Tvář kapely se během těchto let měnila. Z počáteční oficiální instituce císařské gardy postupně přešla do soukromého sdružení. Nehledě však na název nebo roli kapely lze tvrdit, že se po celou dobu její existence jednalo o bezkonkurenční hudební uskupení svého druhu v Koreji. Stalo se tak zejména díky špičkové hudební kvalitě, která byla vždy zajištěna Eckertem a jeho nástupcem *Päk U-jongem* (白禹鏞, 1883–1930), a díky výsadní podpoře od královského dvora. Identita a směřování kapely byly přímo ovlivněny japonským vlivem a následnou okupací.⁶²

Císař *Kodžong* nadále hledal způsoby, jak založit skutečnou dvorní vojenskou kapelu. V březnu r. 1897 nechal z Ruska objednat dechové dřevěné, žesťové a bicí nástroje za výhodnou částku (3095 *wönů*). Toto rozhodnutí nejspíše inicioval *Min Jöng-hwan* (閔泳煥, 1861–1905), který se jako jeden z korejských vyslanců osobně zúčastnil hudebního vystoupení při příležitosti korunovace cara Mikuláše II.

⁶¹ CHOI, Hye Eun. Music for Modern Korea. Bandmasters Franz Eckert and Baek U-yong. In: CHO, Joanne Miyang. Musical Entanglements between Germany and East Asia. Transnational Affinity in the 20th and 21st Centuries. Switzerland: Palgrave Macmillan, 2021. 6, 49-68, Palgrave Series in Asian German Studies, 1st ed. ISBN: 9783030782085. s. 51

⁶² Ibid., s. 50

Alexandroviče v Petrohradu r. 1896.⁶³ *Kodžong* žádal po Rusku, aby do Koreje vyslalo své vojenské poradce, instruktory a kapelníka, kteří by pomohli s reorganizací korejské armády. Kapelník nebyl součástí výpravy, ale i tak byl pod ruským vedením sestaven malý soubor muzikantů, který hrál pochodovou hudbu pro císařský dvůr.⁶⁴ Nový soubor byl pojmenován *Siüdü Kunaktä*. Název vycházel z pojmenování jádra císařské gardy *siüdü*, která zajišťovala bezpečnost císařovy osoby a jeho rezidence.

Celková modernizace země si vyžádala i modernizaci armády. Ze západu byl přejet komunikační a signalizační systém, a především model vojenské kapely vystupující na státních událostech. Pro upadající vládu *Čosönu* bylo sestavení vojenské hudby podle západního vzoru finančně náročné. Ze zahraničí bylo potřeba dovézt hudební nástroje, uniformy, notový materiál, stojany na noty a další potřebné vybavení. Kromě toho bylo nezbytné najmout zahraničního kapelníka.⁶⁵

Po *Kodžongově* vyhlášení Korejského císařství r. 1897 začala nabývat role *Siüdü Kunaktä* na důležitosti ve státě. Předpokládalo se, že kapela v západním stylu posílí statut Koreje a legitimitu moderního státu. Od kapely se vyžadovalo, aby svým vystupováním podporovala státní diplomacii a protokol, a reprezentovala Koreu na diplomatických ceremoniích a oficiálních událostech, které navštěvovaly rostoucí počty hodnostářů přijíždějících do Koreje. Proto nový královský kabinet pozval v prosinci r. 1900 pruského kapelníka Franze Eckerta, aby se ujal vedení *Siüdü Kunaktä*.⁶⁶

Existuje řada domněnek, proč byl do pozice kapelníka vybrán právě Eckert. *Ju Min-jöng* tvrdí, že tomu napomohla Eckertova národnost, jelikož pruská armáda měla po vítězství v prusko-francouzské válce (1870–1871) ve světě dobrou reputaci. Čo *Jun-Jöng* zase uvádí, že vystoupení německé námořní kapely během letních setkání *Kodžonga* s princem Jindřichem Pruským v letech 1898 a 1899 ohromila císaře natolik, že princ vyjádřil zájem pozvat do Koreje pruského kapelníka.⁶⁷ Navíc se zprávy

⁶³ NO, Tong-ün. *Hanguk kwanage jöksa kündäkwanaksarül čungsimüro*. [Dějiny korejské dechové hudby se zaměřením na dějiny současné dechové hudby]. Čöndžutähakkjo jesul munhwa čonghap jönguso. Jesul munhwa nondžip, 2001. 27–98. s. 69

⁶⁴ *Ibid.*, s. 68

⁶⁵ CHOI, Hye Eun. Music for Modern Korea. Bandmasters Franz Eckert and Baek U-yong. In: CHO, Joanne Miyang. *Musical Entanglements between Germany and East Asia. Transnational Affinity in the 20th and 21st Centuries*. Switzerland: Palgrave Macmillan, 2021. 6, 49–68, Palgrave Series in Asian German Studies, 1st ed. ISBN: 9783030782085. s. 50

⁶⁶ *Ibid.*, s. 51

⁶⁷ JU, Čin-jöng. *Tähančeguk sigi tokilin kunak dädzang Franz Eckert (1852–1916) e hwaldonge kwanhanjöngu*. [Studie aktivit německého kapelníka Franze Eckerta v Korejském císařství]. Togil jöngu 23, 2012. 73–101. s. 78

o Eckertových úspěšných hudebních počinech v Japonsku rozšířily i do Koreje. Proto byli pruský vyslanec pro Koreu Heinrich Weipert a korejský vyslanec pro Francii *Min Jōng-čan* oba zastánci výběru Eckerta.⁶⁸

Díky těmto okolnostem dostal Eckert pozvání do Soulu, aby ve městě založil dvorní dechový orchestr a školil místní muzikanty ve hře na západní hudební nástroje. Do Koreje dorazil v únoru r. 1901 a byla mu udělena tříletá smlouva. S sebou dovezl i padesát dva hudebních nástrojů a notový materiál.⁶⁹ Hned po svém příjezdu do Koreje začal Eckert reorganizovat *Siüdü Kunaktä*, což mu umožnila velmi štedrá podpora od císaře *Kodžonga*. Ruské hudební nástroje, které měla kapela prozatím k dispozici, nebyly kompatibilní s těmi, které s sebou přivezl Eckert. Proto dal objednat nové nástroje od vídeňské firmy Zimmerman. V březnu r. 1901 následně vybral padesát jedna mužů z dosavadních sto trubačů a bubeníků, kteří poté vytvořili jádro kapely. Hudebníci, kteří již prošli hudebním výcvikem pod vedením ruských instruktorů, měli všeobecné znalosti o západní hudbě a základní dovednosti hry na hudební nástroje. Počátkem července je Eckert rozdělil do dvou skupin, třiceti třem pokročilejším muzikantům umožnil veřejně vystupovat a zbylí hráči dále pokračovali v hudebním vzdělávání.⁷⁰

Hráči kapely museli každý den absolvovat šest vyučovacích hodin. Polovina času byla věnována hudební teorii a polovina individuálnímu cvičení na hudební nástroje.⁷¹ Eckertovy učební metody byly velmi přísné. Kapelník neváhal použít fyzické tresty, a to i za ty nejmenší chyby. Někteří muzikanti se cítili být ponižováni a tento přístup je od dalšího hudebního výcviku odradil.⁷² V r. 1922 časopis *Tongmjōng* popsal úspěšné

⁶⁸ CHOI, Hye Eun. Music for Modern Korea. Bandmasters Franz Eckert and Baek U-yong. In: CHO, Joanne Miyang. Musical Entanglements between Germany and East Asia. Transnational Affinity in the 20th and 21st Centuries. Switzerland: Palgrave Macmillan, 2021. 6, 49-68, Palgrave Series in Asian German Studies, 1st ed. ISBN: 9783030782085. s. 53

⁶⁹ NO, Tong-ün. *Hanguk kwanage jōksa kündäkwanaksarül čungsimüro*. [Dějiny korejské dechové hudby se zaměřením na dějiny současné dechové hudby]. Čöndžutähakkjo jesul munhwa čonghap jōnguso. Jesul munhwa nondžip, 2001. 27-98. s. 72

⁷⁰ CHOI, Hye Eun. Music for Modern Korea. Bandmasters Franz Eckert and Baek U-yong. In: CHO, Joanne Miyang. Musical Entanglements between Germany and East Asia. Transnational Affinity in the 20th and 21st Centuries. Switzerland: Palgrave Macmillan, 2021. 6, 49-68, Palgrave Series in Asian German Studies, 1st ed. ISBN: 9783030782085. s. 53

LEE, Jōng-hi. Tāhan Čegukki Kunaktä kočal. (Studie o vojenské kapele v době Korejského Císařství). *Hanguk ůmak jōngu*. 2008, roč. 44. *Hangukugakhakhö*. 165-194. s. 172-73

⁷¹ KANG, Jun-džōng. *Hanguk sōjangkiakūmak sujōngsa. 1881 njön~1930 njönül čungsimüro*. (Přijetí západní instrumentální hudby v Koreji se zaměřením na roky 1881 až 1930). Soul, 2012. Magisterská práce. Sōul Tāhakkjo Tāhakkwōn, ůmakkwa. Vedoucí magisterské práce I Sōk-wōn. s. 24

⁷² KIM, Kju-do. *Tāhan Čeguk Kunaktäü hūngmangwa čapči Tongmjōng kedžäü čönmo. Hädze mit hjōndäö pchjogiwa čusōk*. [Vzestup a pád vojenské kapely Korejského císařství a celkový pohled na

nastudování evropské hudby Korejci jako něco nedosažitelného a hudební výcvik kapely přirovnal ke korejskému rčení *panül kümöngge sorül moldüt* (v překladu: pást krávy okem jehly). Časopis ale neuvádí, že by členové kapely kvůli tvrdému tréninku onemocněli, jako tomu bylo pod Eckertovým vedením v případě členů japonské kapely.⁷³

Členství ve státní kapele přinášelo jejím členům celou řadu hmotných i nehmotných výhod. Ve srovnání s platy vojáků se stejnou hodnotí dosahoval plat členů kapely mnohonásobně vyšších hodnot. Kromě stálého platu byli navíc členové odměňováni za zásluhy a úsilí finančními bonusy.⁷⁴ Další výsadou bylo, že mohli na koncerty nosit dobře padnoucí moderní francouzské uniformy, které byly v té době trendem. Uniformy se skládaly z červených kalhot, černého saka a červené čepice s peřím.⁷⁵ V rozpočtu kapely byly dokonce zahrnuty výdaje na holiče, koupele a pobyt v lázních.⁷⁶ Kromě materiálních výhod byla pro hudebníky největším privilegiem příležitost vystupovat na významných státních událostech před samotným císařem. V muzikantských kruzích té doby byla taková možnost považována za nejvyšší poctu. I přes náročný a vyčerpávající trénink tak představovalo členství ve vojenské dvorní kapele zdroj velké hrdosti.

Debutové vystoupení nově reorganizované *Siüdü Kunaktä* se na oslavě *Kodžongových* narozenin 7. září 1901 setkalo pod Eckertovou taktovkou s mimořádně velkým úspěchem. Americký misionář a novinář H. Hulbert vychválil jejich první vystoupení v časopise *The Korea Review* těmito slovy:

„Pro cizince, kteří sedmého dne dopoledne přišli do paláce pogratulovat Jeho Výsosti, byla nejsilnějším zážitkem část programu, kdy poprvé pod vedením dr.

článek pojednávající o kapele vydaný v časopise *Tongmjöng*. Vysvětlení, moderní jazyk]. Kugak Wönonmundžip. 2017, roč., č. 36. 409-423. s. 415

⁷³ JASUDA, Hiroši. *Ilbone issösö sōjang ũmak sujong kwadžöng*. [Proces seznamování se západní hudbou v Japonsku]. 225-43. *Ŭmank ũiron jöngu* 3, 1998. s. 242-43

⁷⁴ KIM, Kju-do. *Tähan Čeguk Kunaktäü hŕngmanggwa čapči Tongmjöng kedžäü čönmo. Hädže mit hjöndäö pchjogiwa čusök*. [Vzestup a pád vojenské kapely Korejského císařství a celkový pohled na článek pojednávající o kapele vydaný v časopise *Tongmjöng*. Vysvětlení, moderní jazyk]. Kugak Wönonmundžip. 2017, roč., č. 36. 409-423. s. 181

⁷⁵ I, Kjöng-mi et al. *Tähan Čeguk 1901njön Kunaktä poksik čähjönül ũhan kodžönggwa didžain jöngu*. [Studie zabývající se historickým výzkumem a designem unifrom vojenské kapely Korejského císařství roku 1901]. *Journal of the Korean Society of Costume* [online]. 2018, roč. 68, č. 5 [cit. 22-12-2022]. 128-42. ISSN: 1229-6880. s. 138. Dostupné z: <http://www.kjournal.co.kr/xml/15779/15779.pdf>

⁷⁶ CHOI, Hye Eun. *Music for Modern Korea. Bandmasters Franz Eckert and Baek U-yong*. In: CHO, Joanne Miyang. *Musical Entanglements between Germany and East Asia. Transnational Affinity in the 20th and 21st Centuries*. Switzerland: Palgrave Macmillan, 2021. 6, 49-68, Palgrave Series in Asian German Studies, 1st ed. ISBN: 9783030782085. s. 54

*Franze Eckerta vystoupila nová vojenská kapela. Kapela se skládala z dvaceti sedmi členů, kteří dosahovali stejných hudebních kvalit. Publikum žaslo nad tím, jak se Korejcům podařilo interpretovat neznámou hudbu, navíc na neznámé nástroje, a to za pouhé čtyři měsíce zkoušení. Největší zásluhu na tom měli jak dr. Eckert, tak korejšti muzikanti. Dosažený výsledek jistě musel vyžadovat neúnavnou práci ze strany dirigenta a přesnou a věrnou interpretaci ze strany Korejců. Krásné uniformy, naleštěné nástroje, bezvadná souhra, přesný rytmus a celistvý zvuk vyvolaly příjemný dojem, který byl pro posluchače zcela neočekávaný. Opakovaný potlesk byl důkazem nadšení, které hudba přinášela. Tímto tempem bude mít Soul brzy kapelu, která se na Dálném východě bude moci úspěšně srovnávat s jakoukoliv jinou.*⁷⁷

Díky úsilí, trpělivosti, velkému odhodlání a předchozím zkušenostem v Japonsku se Eckertovi podařilo za pouhých šest měsíců sestavit dechovou kapelu, ve které hráli korejšti amatérští muzikanti. Pod jeho odborným vedením se členové kapely rychle zdokonalovali v nástrojové technice a ve společné souhře, což se projevilo i celkovým zlepšováním hudební úrovně orchestru.⁷⁸ *Siüdü Kunaktä* byla na počátku 20. století v Koreji jediným hudebním tělesem svého typu, které bylo schopné interpretovat západní koncertní repertoár. Díky těmto kvalitám dostávala mnoho nabídek k vystupování. Koncertovala při různých událostech pořádaných královským dvorem, na pravidelných setkání zahraničních velvyslanectví a na zahradních slavnostech. Za své reprezentativní hudební vystupování na vládních a diplomatických událostech byla kapela vždy náležitě finančně odměněna. Stálý příjem kapele umožnil platit nájem ve dvoupatrové budově postavené v evropském architektonickém stylu, která se nacházela v hlavním městě poblíž dnešního parku *Tchapkol*, kde mohla kapela pravidelně zkoušet.⁷⁹

S rostoucím vlivem Eckert v následujících letech přijal do kapely další hudebníky a zvýšil tak její počet členů na sto čtyři.⁸⁰ Od června r. 1902 začala kapela vystupovat také pro širokou veřejnost v otevřeném prostranství parku, poblíž kterého

⁷⁷ HULBERT, Homer. Review. In: *The Korea Review*. Seoul: The Methodist Publishing House. Zář 1901, roč. 1, no. 9. 403-6. 403. Dostupné z: <http://anthony.sogang.ac.kr/KoreaReview/KoreaReviewVolume1-09.docx>

Volný překlad autora

⁷⁸ CHOI, Hye Eun. Music for Modern Korea. Bandmasters Franz Eckert and Baek U-yong. In: *Musical Entanglements between Germany and East Asia. Transnational Affinity in the 20th and 21st Centuries*. CHO, Joanne Miyang. Switzerland: Palgrave Macmillan, 2021. 6, 49-68, Palgrave Series in Asian German Studies, 1st ed. ISBN: 9783030782085. s. 54

⁷⁹ *Ibid.*, s. 55

⁸⁰ *Ibid.*, s. 55

zkoušela. Kapelu ocenili nejen obyvatelé hlavního města, ale i turisté, kteří město navštěvovali. Část posluchačů byla tvořena také cizinci žijící v Koreji. Řada z nich si oblíbila kapelu již na narozeninové oslavě, kde nadšeně přijala její první vystoupení, a od té doby se stala jejími pravidelnými posluchači. V parku bylo možné slyšet kapelu hrát každý čtvrtek v 10 hodin dopoledne. Při této příležitosti Eckert premiéroval pochodovou hudbu, kterou sám komponoval, a představoval posluchačům evropský klasicko-romantický repertoár: německý lieder, pochody, orchestrální přede hry oper Richarda Wagnera nebo hymny jiných zemí.⁸¹

Vystupování Eckertovy kapely se na počátku 20. stol stalo neodmyslitelnou zvukovou kulisou hlavního města. Těleso mohlo dosáhnout vysoké hudební úrovně a dobrého renomé díky Eckertově dlouholetému působení, během kterého se mu podařilo vychovat první generaci profesionálních instrumentálních hráčů na západní žesťové a dřevěné dechové nástroje. Pravidelné koncerty kapely postupně seznamovaly obyvatele hlavního města se západní klasickou hudbou a pomohly v rozvoji hudebního vnímání korejské veřejnosti.

2.4.1.2 Česil Kunaktä

Kvůli politické situaci neměla existence *Siüdü Kunaktä* dlouhého trvání. Korea se stala protektorátem Japonska v r. 1905 a v r. 1907 následovala *Kodžongova* abdikace. Pozici převzal korunní princ a obdržel nové královské jméno *Sundžong*. Došlo k rozpuštění korejské armády a kapela tak již nebyla více spojena s královskou stráží. V září r. 1907 byla *Siüdü Kunaktä* přejmenována na *Česil Kunaktä*.⁸² Noviny *Tähan Mäil Sinbo* se v té době ptaly: „*Jaký smysl má vojenská kapela bez armády, kterou by doprovázela?*”⁸³

Aktivita *Česil Kunaktä* byly značně omezeny, protože státní události, při kterých se podepisovaly mezinárodní smlouvy, a recepce pro přivítání cizinců se již přestaly pořádat na korejském dvoře. Nejvýznamnější aktivitou kapely v této době bylo doprovázení *Sundžonga* na jeho politických cestách po jižních provinciích

⁸¹ KNEIDER, Hans-Alexander. Franz Eckert and Richard Wunsch: Two Prussians in Korean Service. In: JOANNE, Miyang Cho. *Transnational Encounters between Germany and Korea: Affinity in Culture and Politics Since the 1880s*. LEE, Roberts M. New York: Palgrave Macmillan, 2018. 3, 79-97, Palgrave Series in Asian German Studies, 1st ed. ISBN: 978-1349952236. s. 86

⁸² CHOI, Hye Eun. Music for Modern Korea. Bandmasters Franz Eckert and Baek U-yong. In: *Musical Entanglements between Germany and East Asia. Transnational Affinity in the 20th and 21st Centuries*. CHO, Joanne Miyang. Switzerland: Palgrave Macmillan, 2021. 6, 49-68, Palgrave Series in Asian German Studies, 1st ed. ISBN: 9783030782085. s. 56

⁸³ *Tähan mäil sinbo* [Korejský deník]. Listopad 13, 1907 [cit. 29-12-2022]

Namsunhäng a severozápadních provinciích *Sösunhäng* v lednu r. 1909. Itó Hirobumi, který v korejské politice zastával vysokou funkci, se podílel na jeho organizaci *Sundžongova* turné a doprovázel ho po celou dobu. Tyto návštěvy měly oslabit protijaponské tendence mezi Korejci a podpořit japonské kolonizační úsilí.⁸⁴ *Sundžong* navštívil během svých cest hlavní město a významná provinční města Tegu, Pusan, Masan, Tedžon, Pchjongjang, Čeondžu, Hwangdžu aj.⁸⁵ V každém městě ho přivítaly velké davy Korejců i Japonců. V *Pjōngjangu* se oslavy na jeho počest zúčastnilo kolem 60 000 lidí.⁸⁶

Na obou cestách se *Sundžong* prezentoval jako moderní panovník. K vytvoření takového dojmu mu přispíval i jeho vzhled. Veřejně vystupoval ve vojenské uniformě v západním střihu a s krátkým účesem a byl doprovázen státní delegací cizinců ze západu. Tento obraz dotvářela i *Česil Kunaktä*, která ho doprovázela po celou dobu cesty. Vystupovala na jeho veřejných přehlídkách a při jeho nástupu do vlaku a výstupu z něj hrála korejskou národní hymnu *Tähan Čeguk Ägukka*. Kapela na zastávkách vystupovala dříve, aby pomohla svým vystoupením vykreslit *Sundžonga* jako panovníka, který je podporovaný japonskou imperialistickou mocí.⁸⁷ Hudba byla nepochybně součástí předem promyšlené podívané. Korejský lid, který přišel uctít *Sundžonga*, si tak při této příležitosti mohl kromě státní hymny vyslechnout živou hudbu v západním stylu hranou na západní dechové a bicí nástroje.⁸⁸

Kapelu *Česil Kunaktä* na *Sundžongových* provinčních cestách nevedl Eckert, ale *Päk U-jong*. Cesty začaly během jedné z nejchladnějších korejských zim, a protože Eckert byl již v pokročilém věku, jeho zdravotní stav mu neumožňoval se zhostit tak náročného úkolu. *Päk* v zastával funkci vrchního kapelníka, v té době nejvyšší možnou

⁸⁴ I, Wang-mu. *Tähan Čegukki sundžonge namsunhäng jöngu*. [Studie o císařském postupu Jeho Veličenstva Sunjonga v jižních provinciích Korejského císařství]. Čöngsin munhwa jöngu. Roč. 30, č. 2, 2007. 58–88. s. 301-303

⁸⁵ YI, Su-jeong. *Yiwangjik Yangakdae ui hwaldong i geundae eumaksa e kkichin yeonghyang*. [The Influence of the Activities of Yiwangjik Yagakdae in Modern Music History. *Eumak gwa minjok* 57, 2019. 11–50. s. 19

⁸⁶ I, Wang-mu. *Tähan Čegukki sundžonge namsunhäng jöngu*. [Studie o císařském postupu Jeho Veličenstva Sunjonga v jižních provinciích Korejského císařství]. Čöngsin munhwa jöngu. Roč. 30, č. 2, 2007. 58–88. s. 304

⁸⁷ *Ibid.*, s. 301-303

⁸⁸ CHOI, Hye Eun. *Music for Modern Korea. Bandmasters Franz Eckert and Baek U-yong*. In: CHO, Joanne Miyang. *Musical Entanglements between Germany and East Asia. Transnational Affinity in the 20th and 21st Centuries*. Switzerland: Palgrave Macmillan, 2021. 6, 49-68, Palgrave Series in Asian German Studies, 1st ed. ISBN: 9783030782085. s. 56

dosazitelnou pozici pro korejské hudebníky.⁸⁹ Je pozoruhodné, že se mu podařilo této funkce dosáhnout i přesto, že jeho původním úkolem bylo tlumočit pro Eckerta. Jako přední student Národní německé jazykové školy v hlavním městě byl *Päk* do pozice tlumočnicka doporučen ředitelem školy J. Bolljahnem.⁹⁰ V kapele působil jako spolehlivý prostředník mezi horkokrevným Eckertem a členy kapely. V průběhu některých zkoušek, kdy Eckert vztekale opustil zkoušku, protože hudebníci nezvládali dostát jeho vysokým požadavkům, to byl právě *Päk*, který ho přivedl zpět do zkušebny.⁹¹

Přestože *Päk* původně vykonával roli překladatele, tlumočnicka a asistenta, dostalo se mu během jeho působení v kapele se mu také hudebního vzdělání. Pod Eckertovým vedením se naučil hudební teorii, hudební transkripci, kompozici, hře na hudební nástroje a dirigování. Po Eckertovi se stal dobrým vedoucím po hudební i organizační stránce. Své kompetence mohl prokázat na úspěšné reprezentaci kapely na obou cestách panovníka, za což byl odměněn zlatými hodinkami.⁹²

Ve srovnání s politickými cestami císaře neměla bohužel další vystoupení *Česil Kunaktä* příliš velký význam. V r. 1906 byla v *Jongsanu* založena nová japonská armádní kapela, která nahradila *Česil Kunaktä* při reprezentaci na státních ceremoniích. Podobně vystupovala také pro obyvatele hlavního města v parku *Wäsöngdä*, později *Namsan*. To však nutně neznamenalo, že by měla japonská kapela vyšší uměleckou úroveň. Dle japonského posluchače Fujina Sofu byli posluchači *Česil Kunaktä* zastoupeni ze 70 % Korejci, 20 % cizinci a 10% Japonci, a posluchači konkurenční japonské armádní kapely ze 60 % Korejci a 40 % Japonci. Japonská kapela se nesetkala tedy zdaleka nesetkala mezi obyvateli města ze západního světa s takovou oblibou jako *Česil Kunaktä*.⁹³

⁸⁹ ČO, Jun-jöng. *Ůmak, kündä kürigo gjemong: Päk U-jong (1883–1930) ün nuguinka*. [Hudba, moderna a osvícenství: Kdo byl Päk U-jong (1883–1930)]. Magisterská práce. Ewha Womans University, 2013. s. 16

⁹⁰ CHOI, Hye Eun. Music for Modern Korea. Bandmasters Franz Eckert and Baek U-yong. In: CHO, Joanne Miyang. *Musical Entanglements between Germany and East Asia. Transnational Affinity in the 20th and 21st Centuries*. Switzerland: Palgrave Macmillan, 2021. 6, 49–68, Palgrave Series in Asian German Studies, 1st ed. ISBN: 9783030782085. s. 57

⁹¹ NAMGUNG, Jo-Jöl. *Kähwagie hanguk ůmak: Franz Eckert rül čungsimüro* [Korejská hudba v době osvícenství: Zaměřeno na Franze Eckerta]. Soul: Segwang Ůmak Čulpchan, 1987. s. 63–64.

⁹² ČO, Jun-jöng. *Ůmak, kündä kürigo gjemong: Päk U-jong (1883–1930) ün nuguinka*. [Hudba, moderna a osvícenství: Kdo byl Päk U-jong (1883–1930)]. Magisterská práce. Ewha Womans University, 2013. s. 16

⁹³ CHOI, Hye Eun. Music for Modern Korea. Bandmasters Franz Eckert and Baek U-yong. In: CHO, Joanne Miyang. *Musical Entanglements between Germany and East Asia. Transnational Affinity in the*

Japonská kapela hrála především japonskou hudbu, *nagauta*⁹⁴ a vojenské pochody. V porovnání s ní byl repertoár *Česil Kunaktä*, který se skládal zejména ze západní klasické hudby, mnohem atraktivnější. Podle Fujinoa tehdejší posluchači prohlásili, že korejská armádní hudba je jedinou oblastí, ve které Korejci převyšují Japonce. Korejská kapela hrála západní klasická díla velkých evropských skladatelů, jako byl Bach, Haydn, Schubert, Verdi, Wagner aj. Na závěr každého koncertu zazněla také korejská hymna. Kapela dále vystupovala na školních promociích a sportovních dnech nebo na svatbách a pohřbech západních hodnostářů.⁹⁵ *Česil Kunaktä* se tak proměnila z kapely, která předně vystupovala na oficiálních národních ceremoniích, na kapelu, která bavila korejské a západní obyvatele klasickou hudbou.

2.4.1.3 *Iwangdžik Jangaktä*

V únoru 1911 byla kapela opět přejmenována a vystupovala pod názvem *Iwangdžik Jangaktä*. Došlo k tomu poté, co se Korea stala oficiální kolonií Japonska na základě japonsko-korejské smlouvy z r. 1910, která vedla k *Sundžongovu* sesazení z pozice císaře a jeho náhradě japonským generálním guvernérem. Kvůli této politické situaci se kapela odtrhla od armády, což se přímo odrazilo i v jejím názvu. Význam jména *Jangaktä* označoval kapelu v západním stylu, nikoliv vojenskou kapelu. *Iwangdžik Jangaktä* byla zařazena do podobné kategorie jako hudební soubor v korejském stylu *Iwangdžik Aktä*. Členská základna kapely se zmenšila na polovinu, z téměř sto původních členů na padesát.⁹⁶ Někteří z čerstvě nezaměstnaných muzikantů využili velkých finančních úspor, které si našetřili v čase působení u armády. I přes svůj odchod z dvorní kapely však našli způsoby, jak se uplatnit ve světě klasické hudby v Koreji. Ve společnosti totiž byla vysoká poptávka po uměleckých aktivitách a hudebním vzdělání. Kornetista *Ču Sun-gün* vyučoval hudbu na střední škole *Jangdžong* a flétnista *Kim Čä-ho* nastoupil do orchestru v hotelu *Čosön* a vyučoval hudbu na učitelském ústavu *Songdo*.⁹⁷

20th and 21st Centuries. Switzerland: Palgrave Macmillan, 2021. 6, 49-68, Palgrave Series in Asian German Studies, 1st ed. ISBN: 9783030782085. s. 57

⁹⁴ *Nagauta*, neboli dlouhá píseň, je tradiční japonský hudební žánr, který doprovázel divadlo *kabuki*. Žánr si získal velké popularity v Japonsku na počátku 20. stol.

⁹⁵ *Ibid.*, s. 57

⁹⁶ I, Su-džong. *Jiwangdžik Jangaktäe hwaltongi kündä ūmaksae kkič'in jōnghjang*. [Vliv hudebních aktivit kapely *Jiwangdžik Jangaktäe* na moderní dějiny hudby]. *Ūmagwa mindžok* 57. 2019. 11–50. s.

25

⁹⁷ *Ibid.*, s. 26

2.5 Národní hymna

Stejně jako v Japonsku, i v Koreji byl Eckert pověřen úkolem zkomponovat národní hymnu Korejského císařství *Tähan Čeguk Ägukka*. Jako hudební předloha mu sloužila původní melodie *Parami punda* od H. Hulberta, historicky první doložená lidová korejská píseň, která byla přepsána do západní notace.⁹⁸ Eckert tuto píseň upravil krátce poté, co dorazil do Koreje.⁹⁹ Nová hymna byla premiérována pod názvem „Korejská Národní Hymna na korejské motivy Franze Eckerta“, a proto ji dodnes mnoho skladatelů považuje za Eckertovu vlastní kompozici. V prosinci r. 1902 byl za kompozici a za úspěchy dvorní kapely vyznamenán císařem *Kodžongem*.¹⁰⁰

Eckert v původní melodii provedl jen malé úpravy, zejména v začátku a závěru frází. Notovou partituru rozepsal pro dechový soubor a upravil v duchu Wagnerovy hudby. Skladatel ji popsal slovy, že původní melodie byla inspirována různými korejskými motivy. Ve skutečnosti se však jednalo o adaptaci konkrétní lidové písně. Eckert sice vybral melodii první národní hymny Koreje, ale není jejím skladatelem, alespoň ne v moderním porozumění tohoto slova. K podobnému nedorozumění došlo i v případě japonské státní hymny *Kimigajo*.¹⁰¹

Partitura dokončené korejské státní hymny *Tähan Čeguk Ägukka* byla prezentována královskému dvoru v červenci r. 1901. Kompozici premiérovala *Siüdü Kunaktä* v paláci *Töksu* v září téhož roku na oslavě 49. narozenin císaře *Kodžonga*, kde měla také kapela svůj debut. Kvůli omezeným možnostem tisku v Koreji musela být partitura hymny vytištěna v Německu, a tak k oficiálnímu zveřejnění došlo až v létě

⁹⁸ LEE, Kyeongbun a GOTTSCHESKI Hermann. *Was Franz Eckert the Composer of the „Korean National Hymn“?. A reconsideration of the first Korean national anthem* [online]. Dostupné z: https://www.dbpia.co.kr/journal/articleDetail?nodeId=NODE02056566&language=ko_KR&hasTopBanner=true in DBpia Korean ejournal portal

⁹⁹ YI, Gyeong-bun and GOTTSCHESKI, Hermann. *Franz Eckert neun Daehan Jeguk aegukka ui jakgokga inga Was Franz Eckert the Composer of the „Korean National Hymn“?. A reconsideration of the first Korean national anthem* [online]. *Yeokbi nondan* 101, 2012. 373–401. Dostupné z: https://www.dbpia.co.kr/journal/articleDetail?nodeId=NODE02056566&language=ko_KR&hasTopBanner=true in DBpia Korean ejournal portal. s. 377–80.

¹⁰⁰ LEE. *Hanguk jangak pchalsimnjönsa*. Korjo tähakkjo Asia mundže jönguso. Gu hanguk wägjo munsö: dwegan 2 (1882–1906). [Staré dokumenty týkající se zahraničních věcí mezi Německem]. Soul: Korjo University Press, 1966. no. 2816, 2819. s. 196

¹⁰¹ LEE, Kyeongbun a GOTTSCHESKI, Hermann. *Franz Eckert und „seine“ Nationalhymnen*. Eine Einführung. Dostupné z:

http://www.oag.jp/img/images/publications/oag_notizen/Feature II - Kimigayo.pdf s. 29

následujícího roku. Deseti stránková partitura s titulní obálkou ve čtyřech barvách byla vytištěna a distribuována do 50 zemí.¹⁰²

Státní hymna byla kvůli anexi Koreje k Japonsku v r. 1910 oficiálně zakázána a při každé státní příležitosti ji nahradila japonská hymna *Kimigajo*¹⁰³, paradoxně také Eckertova kompozice. Hudební praxe časem ukázala, že je korejská hymna kvůli tónovému rozsahu melodie, který je nad hranicí běžného hlasového rozsahu, k pravidelnému provádění interpretačně příliš obtížná. Vládním představitelům připadala pro oficiální účely jako moc dlouhá a po hudební stránce příliš tradiční a staromódní.

Užívání Eckertovy úpravy korejské hymny se neobnovilo ani po osvobození Koreje v r. 1945. Vše připomínající Německo, či Japonsko bylo zavrhováno, na rozdíl od doby na přelomu století, kdy Eckert jako cizinec pro Korejce představoval symbol modernity. S rostoucí vlnou nacionalismu v kapitalistické vládě na jihu i v socialistické vládě na severu byl Eckert jako cizinec odmítán, a naopak vzrostl zájem o domácí skladatele, kteří byli schopni skládat hudbu ke státním příležitostem. Eckertovu kompozici tak vystřídala lidová demokratická píseň *Tonghämul kwa Päktusan*. Přesto je jeho úprava národní hymny důležitým historickým dokumentem, který přímo poukazuje na počátky westernizace korejské hudby.¹⁰⁴ Originál partitury je dodnes součástí korejského kulturní dědictví.¹⁰⁵

2.6 Päk U-jong a závěr Eckertova života

Kvůli chatrnému zdraví se Eckert v r. 1916 vzdal pozice vedoucího dvorní kapely a na jeho místo nastoupil Eckertův osobní tlumočník a první flétnista souboru *Päk U-jöng*. Eckert ztratil výsadní podporu od královských zřizovatelů a dožil ve velmi skromných podmínkách. I přes trvající válku a nepřátelské vztahy mezi Německem a Japonskem vyslala japonská vláda oficiální zástupce, aby se zúčastnili smutečního

¹⁰² NAMGUNG, Jo-Jöl. *Kähwagie hanguk ũmak: Franz Eckert rül čungsimŭro* [Korejská hudba v době osvícenství: Zaměřeno na Franze Eckerta]. Soul: Segwang ũmak Čulpchan, 1987. s. 71–72

¹⁰³ Kimigajo je státní hymnou Japonska do dnes

¹⁰⁴ LEE, Kyongbun a GOTTSCHESKI Hermann. Franz Eckert und „seine“ Nationalhymnen. Eine Einführung

http://www.oag.jp/img/images/publications/oag_notizen/Feature_II_-_Kimigayo.pdf s. 39

¹⁰⁵ Dnešní severokorejskou státní hymnu složil severokorejský skladatel Kim Wön-kjun (金元均, 1917–2002) a jihokorejskou státní hymna je dílem jihokorejského skladatele An Ik-tchä (安益泰, 1905–1965).

obřadu, který se konal v katedrále *Mjŏng dong*.¹⁰⁶ Eckertův hrob s pamětní deskou se nachází na cizineckém hřbitově *Janghwadžin* v Soulu.^{107 108}

2.7 Hudební koncerty

Eckertova kapela vystupovala především v uzavřeném kruhu dvora a na veřejném prostranství v parku. Kultura koncertních sálů a síní, kde umělci vystupují na pódiu v uzavřeném prostoru a posluchači poslouchají z hlediště, byla v Koreji představena až se západní hudbou. Příležitostí k poslechu západní hudby nebylo v Koreji na začátku 20. století mnoho.¹⁰⁹ V září r. 1907 se v hotelu East House konal jeden z prvních recitálů, na kterém vystoupil zahraniční klavírista a akordeonista společně s korejskými umělci.¹¹⁰ Netrvalo dlouho a začala se rodit nová generace korejských profesionálních hudebníků v západní hudbě, kteří si rychle hledali cestu na hudební jeviště. V r. 1910 vystoupil skladatel a houslista *Kim In-sik* na koncertě v budově YMCA. Tato budova postavená v r. 1908 se posléze stala hlavním hudebním centrem, ve kterém vystupovali američtí a korejští umělci. V r. 1911 se zde dokonce konal koncert na počest návratu národního aktivisty a pozdějšího prezidenta Korejské republiky Lee Süngmana. Budova YMCA sloužila jako první koncertní síň v Soulu až do otevření městské radnice v r. 1922.¹¹¹

Během 20. let 20. století se Soul stal městem, do kterého se na svých koncertních turné do Tokia a Šanghaje zastavovali hudebníci ze západu. Umožnilo to zejména otevření železničního spojení mezi kontinentální Asií a Koreou a zavedení lodní dopravy mezi korejským Pusanem a Japonskem. Houslisté Fritz Kreisler a Jascha Heifetz, barytonista Giulio Ronconi a další zpěváci vystoupili na společném koncertě

¹⁰⁶ KNEIDER, Hans-Alexander. Franz Eckert and Richard Wunsch: Two Prussians in Korean Service. In: JOANNE, Miyang Cho. *Transnational Encounters between Germany and Korea: Affinity in Culture and Politics Since the 1880s*. LEE, Roberts M. New York: Palgrave Macmillan, 2018. 3, 79-97, Palgrave Series in Asian German Studies, 1st ed. ISBN: 978-1349952236. s. 87

¹⁰⁷ LEE, Kyongbun a GOTTSCHESKI Hermann. Franz Eckert und „seine“ Nationalhymnen. Eine Einführung

http://www.oag.jp/img/images/publications/oag_notizen/Feature_II_-_Kimigayo.pdf str. 28

¹⁰⁸ V r. 2016 uspořádal německý muzikolog Hermann Gottschewski na Univerzitě v Tokiu mimořádnou výstavu připomínající stoleté výročí Eckertova úmrtí

¹⁰⁹ KIM, Jin-Ah. 'European music' outside Europe? Musical entangling and intercrossing in the case of Korea's modern history. STROHM, Reinhard. *Studies on a Global History of music. A balzan Musicology Project*. Routledge, 2020. 177-197. ISBN 978-0367592264. s. 201

¹⁰⁹ Ibid., s. 184

¹¹⁰ AHN, Choong-sik. *The Story of Western Music in Korea. A Social History, 1885–1950*. Morgan Hill: eBookstand Books, 2005. ISBN: 9781589092631. s. 40

¹¹¹ HOWARD, Keith. Korean music. Definitions and practices. In: *Studies on a Global History of music. A balzan Musicology Project*. STROHM, Reinhard. Routledge, 2020. 198-219. ISBN 978-0367592264. s. 331

v Soulu v r. 1923. Veřejné vystupování v Koreji je přímo spojeno se vznikem proscénia v divadlech a v koncertních síních. Pódia nahradila prostory, kde se tradičně vystupovalo dříve, jako byly farmářské zemnice, otevřená náměstí na tržištích, domovních dvory, hostince, pánské salóny, společnosti básníků a hudebníků apod. Vznik pódii s sebou přinesl i prostorové oddělení mezi publikem a umělci, což mezi nimi výrazně omezilo možnost pro spontánní interakci, která je tradiční korejské hudbě vlastní. Tím se také vysvětluje postupné omezování hudby pouze na zvuk samotný. Vznik pódii, zakládání orchestrů, operních ansámblů a pěveckých sborů přispěl k ústupu tradiční lidové korejské hudby do ústraní kulturního života.¹¹²

Soukromé recitály se začaly přesouvat na veřejná pódia. Kromě koncertních síní vznikala i divadla. Mezi ta nejvýznamnější patřila *Kwangmudä Hjömnjalsa*, *Kwangmudä* a *Tansöngsa*. První moderní kruhové divadlo *Kwangmudä Hjömnjalsa* nechal postavit král *Kodžong* poblíž Východní brány v Soulu v r. 1902. Divadlu se lidově přezdívalo *Hüidä*. Bylo uzavřeno r. 1904 a opět otevřeno v r. 1908 pod názvem *Wöngaksa*. Nově otevřené divadlo mělo pódium s proscénium v západním stylu. V době svého uměleckého vrcholu zaměstnávalo více jak sto čtyřicet hudebníků a tanečníků, pro které představovalo vystupování v divadle nový zdroj příjmů.¹¹³

Další důležitou institucí zaměstnávající velké množství tehdejších hudebníků byl císařský dvůr. S úpadkem korejské tradiční hudby však klesal i počet umělců, kteří zde vystupovali. V r. 1890 bylo u dvora bylo zaměstnáno sedm set dvacet dva umělců, v r. 1907 klesl počet na tři sta pět a v r. 1910 na dvě stě čtyřicet. V r. 1922 už tu pracovalo pouze čtyřicet hudebníků. Na dvoře se hrála tradiční šlechtická hudební vystoupení, která byla známá pouze třem procentům populace.¹¹⁴ Vývoj situace v oblasti kultury úzce souvisel s migrací lidí do velkých měst. Populace Soulu byla v r. 1925 tvořena z jedné třetiny Japonci a ve 20. letech odešlo mnoho korejských intelektuálů, a tudíž i hudebníků a skladatelů do Japonska a do západních zemí. Do Koreje naopak přišlo mnoho zahraničních muzikantů z Evropy a Spojených Států.¹¹⁵

¹¹² HOWARD, Keith. Korean music. Definitions and practices. In: STROHM, Reinhard. *Studies on a Global History of music. A balzan Musicology Project*. Routledge, 2020. 198-219. ISBN 978-0367592264. s. 201

¹¹³ Ibid., s. 202

¹¹⁴ KIM, Jin-Ah. 'European music' outside Europe? Musical entangling and intercrossing in the case of Korea's modern history. STROHM, Reinhard. *Studies on a Global History of music. A balzan Musicology Project*. Routledge, 2020. 177-197. ISBN 978-0367592264. s. 201

¹¹⁵ HOWARD, Keith. Korean music. Definitions and practices. STROHM, Reinhard. *Studies on a Global History of music. A balzan Musicology Project*. Routledge, 2020. 198-219. ISBN 978-0367592264. s. 185

2.8 Hudební nahrávky

Počátek hudebních nahrávek v Koreji je spojen s příchodem gramofonových desek. První zmínka o dovezeném gramofonu do Koreje se objevila v r. 1899 v březnovém vydání deníku *Hwangšong sinmun*. V časopise zde otištěna reklama, která vybízela lidi k jeho poslechu. Na začátku 20. století se začaly vyrábět šelakové desky pro zvýšení prodeje gramofonů, ale samotný gramofon stál patnáct *wönů*, což byl tehdy několikanásobek průměrné měsíční mzdy. Znamý zpěvák *pchansori* Čo Sang-hjōn (趙相賢, 1939) v rozhovoru z r. 1992 vzpomíná na své první vzpomínky spojené s gramofonem:

*„Pouze nejbohatší lidé v naší vesnici si mohli dovolit vlastnit gramofon. Všichni jsme se scházeli po večerech, abychom si poslechli zvuk, který tento přístroj vyluzoval. Byli jsme velmi zvědaví. Když jsem byl ještě hodně malý, myslel jsem si, že ve stroji musí být nějací lidé.“*¹¹⁶

V r. 1906 dorazila do Koreje britská nahrávací společnost The Gramophone Co. Ltd. s cílem nahrát zde co nejvíce hudby, která by si získala korejské posluchače. Podařilo se jí vytvořit celkem sto jedna gramofonových nahrávek. První gramofonovou nahrávku s tradiční korejskou hudbou *kugak* z této sbírky vydala nahrávací společnost Victor v r. 1908. Zmínka o nahrávání křesťanských chvalozpěvů je až o pět let později. Ve 20. letech 20. století v Koreji expandoval prodej s hudebními nahrávkami. Trhu dominovaly především zahraniční nahrávací společnosti Columbia, Polydor, Cheron ad.¹¹⁷ Netrvalo dlouho a brzy byla k dispozici celá řada nahrávek korejských populárních lidových písní *juhāngga* a *čchangga*.¹¹⁸ Písně se nahrávaly spíše v Japonsku, což vyžadovalo, aby korejští zpěváci cestovali z Koreje a spolupracovali s místními japonskými hudebníky, kteří je doprovázeli. Velké oblíbenosti se dočkaly také ensemblové inscenace *pchansori*, protože v nich nezpíval tradičně pouze jeden sólový zpěvák, ale celý soubor zpěváků. Začaly se vydávat multižánrové nahrávky těch nejlepších korejských umělců a vznikaly také příležitostné instrumentální nahrávky. Narůstající dostupnost hudebních nahrávek a radiových pořadů v Koreji umožnila

¹¹⁶ HOWARD, Keith. Korean music before and after the West. The Cambridge History of World Music. Cambridge University Press, 2013. 321-351. ISBN: 9780521868488. s. 333
Volně přeloženo autorem práce

¹¹⁷ MAGNANT, Cheryl. *Tracing Korea's earliest recorded music* [online]. The Korea Times, 16-1-2018 [cit. 29-12-2022]. Dostupné z: https://www.koreatimes.co.kr/www/nation/2018/01/177_242534.html

¹¹⁸ I, Sang-man. Ůmak kegwan. In: Munje čchonggam. Soul: Hanguk munhwa jesul činhŭngwŏn, 1976. 329-52. s. 330

rozšíření hudby z Evropy a Spojených států nejen na veřejná místa, ale i na ta soukromá. Touto cestou si své korejské posluchače rychle našli i skladatelé jako Mozart, Haydn, Beethoven, Brahms, Wagner, Puccini, Strauss aj.¹¹⁹

¹¹⁹ FUMITAKA, Yamauchi. (Dis)connecting the empire. Colonial modernity, recording culture, and Japan-Korea musical relations. In: FERRANTI, Hugh de and Yamauchi FUMITAKA. *Colonial Modernity and East Asian Musics*. Berlin: VWB, 143–206. 2012. ISBN 9783861359302. s. 160–168

3. HUDEBNÍ VZDĚLÁNÍ V KOREJI

Dnes je klasická hudba v Koreji více rozšířená než tradiční korejská hudba. Před 120 lety tomu bylo naopak, hudba ze západu představovala pro Korejce něco neznámého a nevnímali ji jako hudbu. Pouze malé skupiny věřících v křesťanských komunitách zpívaly chvalozpěvy, které se naučily od západních misionářů. Kromě toho v Koreji neexistovaly žádné hudební školy, natož profesionální umělci, nebo symfonické orchestry.¹²⁰ Přijetí západní hudby přišlo až s nuceným otevřením Koreje Japonskem. Tradiční korejská hudba doprovázela korejské státní ceremonie, ale pro diplomatické styky se západními zeměmi byla považována za nevhodnou.¹²¹ Postupem času byla naopak západní hudba vnímána jako symbol modernity a pokroku. Například o vystoupení námořní německé kapely SMS Leipzig v Koreji, která vystoupila u příležitosti uzavření německo-korejské smlouvy v r. 1883, napsali manželé Möllendorffovi: „...Korejci zůstali ohromeni v úžasu nad nevídaným zázrakem těchto cizinců...“¹²²

3.1 Zakládání prvních škol v Koreji

Výuka klasické hudby byla vždy součástí oficiálních školních osnov moderních škol v Koreji.¹²³ Jedinou příležitostí, kde se mohli Korejci seznámit s hudbou západního stylu, byly od úplného počátku hodiny hudební výchovy ve škole a na bohoslužbách v kostele. Misionáři, kteří měli dostatečně dobré hudebně-pedagogické kompetence, rovněž poskytovali soukromé hodiny.¹²⁴ První škola v západním stylu v Koreji byla založena již v r. 1865 v Čečchonu. Následovalo založení škol ve Wondžu a Soulu.¹²⁵ Vzdělávání Korejců v klasické hudbě se ujaly prestižní vzdělávací instituce ještě dříve, než byla v zemi klasická hudba zavedena jako akademický předmět. První

¹²⁰ LEE, Kyeongbun a GOTTSCHESKI, Hermann. *Franz Eckert und „seine“ Nationalhymnen*. Eine Einführung. [online] Dostupné z:

http://www.oag.jp/img/images/publications/oag_notizen/Feature_II_-_Kimigayo.pdf. s. 30

¹²¹ Ibid., s. 30

¹²² MÖLLENDORFF, Rosalie von a MÖLLENDORFF, Paul Georg von. *Ein Lebensbild*. Leipzig: Otto Harrassowitz, 1930. s. 66

Volně přeloženo autorem práce

¹²³ HWANG, Ok-on. *No "Korean Wave" here: western classical music and the changing value system in South Korea* [online]. Southeast Review of Asian Studies, 2009. Dostupné z: <https://www.thefreelibrary.com/No+%22Korean+Wave%22+here%3A+western+classical+music+and+the+changing+value...-a0213529553>

¹²⁴ LEE, Young-Min. *The development of western-style orchestral music in Korea*. The Catholic University of America ProQuest Dissertations Publishing, 1988. ISBN: 979-8-206-31391-8. s. 13

¹²⁵ PUCEK, Vladimír. *Jazyková politika v Koreji*. Praha: Karolinum, 2000. ISBN: 80-246-0066-8. s. 73

vysokoškolský studijní program zabývající se hudbou byl otevřen v r. 1910 na ženské univerzitě *Iwha*. V r. 1925 zde byla založena první katedra hudby v Koreji. V r. 1947 škola otevřela studijní programy hru na klavír, hru na orchestrální nástroje, zpěv a kompozici. Z katedry se postupně vyvinulo hudební oddělení a v r. 1960 byla univerzita přejmenována na Vysokou školu múzických umění.¹²⁶ Další významnou institucí pro hudební vzdělávání byla chlapecká škola *Söngsil*.¹²⁷

Protestanským misionářům byl oficiálně umožněn vstup do Koreje po r. 1885. Kromě Bible přinesli i kancionály. Na bohoslužbách kázali i zpívali. Jejich aktivita nebyla omezena pouze na šíření křesťanské víry, ale někteří z nich, jako například Henry G. Appenzeller nebo Horace G. Underwood, měli vliv také na společenské změny, obzvláště v oblasti vzdělání. Zakládali nové školy v západním stylu. V r. 1885 založil Appenzeller první chlapeckou střední školu *Päčä*. Misionáři představili vzdělání pro ženy a dívky, což bylo do té doby v Koreji nestandardní. M. F. Scranton založila v r. 1886 střední ženskou školu *Ihwa*, která díky dobrým akademickým výsledkům brzy dostala úroveň vysoké školy.¹²⁸ V téže roce vznikla i škola *Kjöngsin* a v r. 1887 škola *Jöngsin*. Ne dlouho poté začaly vznikat školy i v dalších městech v Tegu, Pjöngjangu a v hlavním městě.¹²⁹ Tradiční korejské školy *södang* vyučovaly konfuciánské a buddhistické učení a přijímaly pouze děti z vyšších sociálních tříd. Západní moderní školy byly otevřeny všem dětem. Školy a kostely se staly centry, kde mohla skrze zpěv chvalozpěvů korejská mládež přijít do přímého kontaktu s evropskou západní hudbou.¹³⁰

Od konce 19. století bylo Ministerstvo vzdělání *Čosön čchongdokbu* podrobeno japonské vládě, která měla přímý vliv na vzdělávací instituce a administrativu v Koreji. V této politické situaci byla hudební výchova v rámci všeobecných školních osnov zavedena jako vyučovací předmět. Náplní hodin byl zpěv písní, zejména japonských a evropských, například Auld Lang Syne. Jako vyučovací materiál sloužily kancionály,

¹²⁶ *Ewha Womans University* [online]. [cit. 30-12-2022]. Dostupné z: <https://www.ewha.ac.kr/ewhaen/academics/music.do>

¹²⁷ KIM, Jin-Ah. 'European music' outside Europe? Musical entangling and intercrossing in the case of Korea's modern history. STROHM, Reinhard. *Studies on a Global History of music. A balzan Musicology Project*. Routledge, 2020. 177-197. ISBN 978-0367592264. s. 203

¹²⁸ UNDERWOOD, Horace Horton. *Tragedy and Faith in Korea*. New York: Friendship Press, 1951. s. 30-4

¹²⁹ ČCHÖ, Jöng-dža. *Hanmal kehwaegie ũmakkjojuk* [Hudební vzdělání v době osvícení pozdního Čosönu]. ũmak čchunčusa, 1995. ISBN: 9788913006227. s. 100

¹³⁰ KIM, Jin-Ah. 'European music' outside Europe? Musical entangling and intercrossing in the case of Korea's modern history. STROHM, Reinhard. *Studies on a Global History of music. A balzan Musicology Project*. Routledge, 2020. 177-197. ISBN 978-0367592264. s. 183

jejichž funkce tudíž nebyla pouze pro vzdávání chvály na bohoslužbách. Hudební výuka na státních školách a přijetí křesťanských písní bylo významným pro hudební vývoj v Koreji.¹³¹

Z počátku nebyli v Koreji místní učitelé, kteří by prošli náležitým pedagogickým hudebním školením a dosáhli tak kvalifikace pro výuku hudby na školách. Prvním korejským učitelem hudby byl *Kim In-sik*. K výuce měl pouze minimum učebních pomůcek. Ve svých hodinách tak učil písně předzpíváním a hrou na kornet.¹³² V té době nebyly v Koreji žádné hudební učebnice dostačující pro hodiny hudební výchovy. Počátkem r. 1895 začal narůstat zájem o všeobecné vzdělání, a tak bylo v Koreji sestaveno několik učebnic. Jejich obsah byl často nedostačující věku a znalostem studentů. V r. 1905 zaštitila vláda sestavení nových učebnic pro všeobecné předměty a v r. 1910 publikovala první učebnice hudební výchovy. O rok později se stala hudební výchova oficiální součástí školních osnov pro všeobecné vzdělávání.¹³³

Počátkem 20. století se objevovaly snahy o vytvoření strukturovaného hudebního vzdělání na způsob evropských konzervatoří. Školy vychovaly celou řadu slavných muzikantů se specializací v západní hudbě. Mezi nejznámější se řadí klavíristé *Kim Jong-hwan* a *Pak Kjöng-ho*, zpěvačka *Hjön Čämjöng* nebo houslista *Kä Čung-Sik*.¹³⁴ Hudba se stala oficiální součástí školních osnov poté, co Japonsko převzalo kontrolu nad zemí v r. 1910. První všeobecné učebnice *Potchong kjojuk čchanggadžip* byly vydány v r. 1910. Zahrnovaly i hudební výchovu a japonské písně, evropské lidové písně a německé lieder. Existují spory o rozdíl mezi pojmy *čchangga* a *umak*, z čehož by se dalo usuzovat, že spor představoval snahu o větší rozšíření teoretické výuky.

3.2 Čchojang kurakbu

V reakci na rychle se šířící západní a japonskou hudbu byla v r. 1909 v Soulu založena vzdělávací instituce klub *Čchojang kurakbu*, která měla za cíl pomoci uchovat tradiční korejskou hudbu. Existují spory ohledně přesného data založení klubu. Časopis *Jogwang* uvádí konec prosince 1909, kdy došlo k inauguraci prvních 12 učitelů.

¹³¹ Ibid., s. 184

¹³² CHOI, Mi-Young. *The history of Korean school music education*. International Journal of Music Education [online]. 2007, 25(2), 137-149 [cit. 29-12-2022]. ISSN: 0255-7614. s. 10. Dostupné z: doi:10.1177/0255761407079952.

¹³³ KIM, Jin-Ah. 'European music' outside Europe? Musical entangling and intercrossing in the case of Korea's modern history. STROHM, Reinhard. *Studies on a Global History of music. A balzan Musicology Project*. Routledge, 2020. 177-197. ISBN 978-0367592264. s. 183

¹³⁴ AHN, Choong-sik. *The Story of Western Music in Korea. A Social History, 1885–1950*. Morgan Hill: eBookstand Books, 2005. ISBN: 9781589092631. s. 41–43

Článek *Tähan minbo* však uvádí datum 15. ledna 1910.¹³⁵ Instituce byla uzavřena rok po anexi Koreje a obnovena v r. 1911 pod názvem Institut na výzkum elitní hudby *Čosön Čöngak Čönsüpsö*, kde se vyučovala jak tradiční, tak západní hudba. Hodiny tradiční korejské hudby *kugak* začal sponzorovat královský dvůr, jednalo se o elitní tradici, nikoli lidovou.¹³⁶ V r. 1916 Institut absolvovalo padesát tři studentů v oboru západní hudba a třicet čtyři studentů v oboru *kugak*.¹³⁷

Klub nabízel výuku textů *udžo* a *kjemjödžo* pro zpěváky, dvanáctistrunné cetry *kajagüm*, foukací harmoniky *sänghwang* nebo bambusových fléten *tansö*, *pungüm* a *sahjögüm*. V r. 1912 dále vznikl *Čosön* Institut klasické hudby, na kterém se vyučovala tradiční korejská i západní klasická hudba. Jednalo se o historicky první hudební instituci v západním stylu pro výuku hudby. Tato sociální změna pomohla zvýšit sociální status mnoha Korejců, a tím také napomohla šíření klasické hudby.¹³⁸

Netrvalo dlouho a Instituce se začala potýkat s finančními problémy, protože ji královský dvůr přestal finančně podporovat. Její postavení postupně upadalo a stalo se spíše místem setkávání hudebníků než vzdělávací institucí. V r. 1919 převzala vedení hudebního vzdělání v *kugak* katedra dvorní hudby, která začala poskytovat stipendijní programy pro studenty na období čtyř nebo pěti let. Institut i katedra vychovaly během následujících desetiletí mnoho známých muzikantů. Řada absolventů se také podílela na vytvoření hudebního kánonu *kugak* a položila základ korejské muzikologii. Díky kánonu zůstala identita *kugak* i nadále spojena s prostředím dvora, společenstvím učenců a s tradicí šlechty.¹³⁹

3.3 Vývoj vztahu tradiční a klasické hudby

Tradiční dvorní hudba *aak* byla během pět set leté historie dynastie *I* udržována v uzavření za zdmi královského dvora, kde se hrála výhradně pro královskou rodinu,

¹³⁵ CHOI, Mi-Young. *The history of Korean school music education*. International Journal of Music Education [online]. 2007, 25(2), 137-149 [cit. 29-12-2022]. ISSN: 0255-7614. s. 11. Dostupné z: doi:10.1177/0255761407079952.

¹³⁶ Anglicky psaná literatura operuje s termíny „Great tradition“ a „Little tradition“, v práci termíny překládám jako „Elitní tradice“ a „Lidová tradice“.

¹³⁷ SONG, Pang-song. *Hanguk ůmak tchongsa*. [Kompletní přehled dějin korejské hudby]. Soul: Ilčogak, 1984. s. 542–543

¹³⁸ HWANG, Ok-on. *No "Korean Wave" here: western classical music and the changing value system in South Korea* [online]. Southeast Review of Asian Studies, 2009. Dostupné z: <https://www.thefreelibrary.com/No+%22Korean+Wave%22+here%3A+western+classical+music+and+the+changing+value...-a0213529553>

¹³⁹ HOWARD, Keith. Korean music. Definitions and practices. In: STROHM, Reinhard. *Studies on a Global History of music. A balzan Musicology Project*. Routledge, 2020. 198-219. ISBN 978-0367592264. s. 203

nikdy však pro širokou veřejnost. Příležitosti pro její poslech tak byly velmi omezené. Tradici dvorní hudby si předávali dvorní muzikanti z generace na generaci. Kromě svých potomků však neučili nikoho jiného. Tato hudební tradice se stala přístupnou až v. 1910 díky založení Institutu pro vlastní korejskou hudbu *Čosŏn Čungak wŏn*.¹⁴⁰ Během japonského koloniálního období (1910–1945) byla tradiční korejská hudba společně s korejským jazykem a historií potlačována. V této době se aktivně neinterpretovala ani nevyučovala na školách.¹⁴¹ Koloniální útlak však nemůže být sám o sobě považován za jediný důvod pro útlum tvorby a interpretace tradiční hudby. Historické dění v Japonsku po r. 1870 a v Číně po r. 1898 dává na situaci jiný pohled. Přestože v těchto zemích byla zavedena hudba jako součást školních osnov na státních školách, tradiční hudba byla zastoupena v nízké míře, jen zhruba v deseti až dvaceti procentech.¹⁴²

V období mezi otevřením země západu a konci japonské koloniální éry v r. 1945 Korea ochotně přijímala evropské filozofické ideje a umělecké koncepty. Byla přijaty myšlenky, že sociální a materiální podmínky života vycházejí z technickovědeckého pokroku. Tento nový způsob myšlení se v 70. a 80. letech 19. století rozšířil z Evropy do Japonska, kde byl přijat jako univerzální. Tyto životní postoje byly přijaty tak rychle, že byly na konci 19. století v intelektuálních kruzích považovány za samozřejmé.¹⁴³ Demokracie s sebou přinesla i myšlenky o lidské rovnosti, rovnocenných právech a svobodě občanů, které si brzy přisvojila nově vznikající vzdělaná střední třída v Japonsku jako osvobozující perspektivu na život a fungování společnosti. Myšlenky se z Japonska šířily v Koreji zejména mezi intelektuály. Korejské povědomí o Evropě a západním světě bylo spojeno s myšlenkami evropského klasicismu. Evropské myšlení v chápání Korejců představovalo univerzální, pokrokový, civilizovaný, vědecký a demokratický přístup k životu.¹⁴⁴ Klasická hudba se stala symbolem sociálního postavení, vymezila se jako privilegium pro vyšší a kulturně vzdělanou sociální třídu.

¹⁴⁰ KIM, Jöng-un. *Kugak Käron*. Ůmak segje, 2020. ISBN: 9788966855476. s. 333

¹⁴¹ KIM, Jin-Ah. 'European music' outside Europe? Musical entangling and intercrossing in the case of Korea's modern history. STROHM, Reinhard. *Studies on a Global History of music. A balzan Musicology Project*. Routledge, 2020. 177-197. ISBN: 978-0367592264. s. 184

¹⁴² WATABE-GROSS, Atsuko. *Die Einführung der europäischen Musik in Japan (1855–1888). Kulturpolitische Aspekte eines Paradigmenwechsels*. [Představení evropské hudby v Japonsku (1855–1888). Aspekty kulturní politiky ve změně paradigmatu]. Hamburg: Gesellschaft für Natur und Völkerkunde Ostasiens, 2007. s. 88–136

¹⁴³ SHINGO, Shimada. *Grenzgänge – Fremdgänge. Japan und Europa im Kulturvergleich*. Frankfurt am Main: Campus, 1994. s. 227–28

¹⁴⁴ HÖ, Tong-hjön. Ju Kildžune sŏjang munmjöng insikron [Teorie západní civilizace od Ju Kil-džuna]. In: Tongbuga jöksa čedan. *Hangukgwa ilbone sŏjangmunmjöng sujong* [Přijetí západní civilizace v Koreaij a Japonsku]. 159–184. Soul: Kjöngin munhwasa, 2015. s. 171

Na druhé straně asijská hudba, která zahrnovala i tradiční místní hudbu, byla asociována s minulostí a považována za venkovskou, zaostalou, barbarskou nebo necivilizovanou. Došlo tak k přímému sociálnímu rozdělení na pokrokovou evropskou hudbu a zaostalou tradiční hudbu, což přispělo k širšímu uvědomění, že je důležité šířit vzdělání v evropské hudbě.¹⁴⁵

Klasická hudba je dnes v Koreji spojena s určitou prestiží a privilegiem bohatých sociálních tříd. Korejští rodiče posílají své děti na hudební kroužky do *piano hagwŏnu*, kde tráví dlouhé hodiny samostatným cvičením a drilováním nástrojové techniky. Rodiče doufají, že tlakem na své děti zvýší i jejich produktivitu, a tím i jejich šance na prosazení se ve světě. Provozování klasické hudby je tak v Koreji chápáno jako určitá příležitost, kterou může jedinec využít pro posun do lepší společenské vrstvy. Korejští muzikanti získají pozornost společnosti, když se umístí na předním místě v prestižní světové soutěži, následně dostanou stipendium na vyhlášené hudební škole, kde mohou studovat u mezinárodně renomovaných hudebních pedagogů.

Čínský znak 樂 (v korejské výslovnosti *ak*) označuje sice hudbu, ale jeho význam je mnohem širší. První věta z první kapitoly Konfuciovy Knihy obřadů vysvětluje:

„Všechny změny hlasu vycházejí z mysli a různá rozpoložení mysli jsou utvářena věcmi kolem nás. Konkrétní rozpoložení mysli se proto přímo projevuje ve zvucích, které vytváříme. Změny jsou utvářeny způsobem, jakým na sebe tyto zvuky vzájemně reagují, a tyto změny utváří to, čemu říkáme změna v barvě hlasu. Kombinace těchto změněných zvuků, aby poskytovaly potěšení, a štíty a sekery tvoří to, co nazýváme hudbou (樂).“¹⁴⁶

Na počátku 20. století vznikla kvůli modernizaci země potřeba oddělit samotnou akustickou stránku hudby od dalších složek hudebního vystoupení u dvorní i lidové hudby. Hudební reforma se týkala oblasti vzdělání, křesťanství, vojenské kapely a vzestupu koncertní kultury. Tyto změny vytvořily potřebu rozlišit místní kulturu od západní. Pojem *ŭmak* byl přejat z období reformy Meidži v Japonsku a stal se ekvivalentem pojmu „západní hudba“. Používali ho umělci a milovníci korejské

¹⁴⁵ KIM, Jin-Ah. 'European music' outside Europe? Musical entangling and intercrossing in the case of Korea's modern history. In: *Studies on a Global History of music. A balzan Musicology Project*. STROHM, Reinhard. Routledge, 2020. 177-197. ISBN 978-0367592264. s. 185

¹⁴⁶ HOWARD, Keith. Korean music. Definitions and practices. In: *Studies on a Global History of music. A balzan Musicology Project*. STROHM, Reinhard. Routledge, 2020. 198-219. ISBN 978-0367592264. s. 198

Volně přeloženo autorem práce z anglického překladu James Legge (1861–1872)

tradiční hudby, kterým byl v r. 1907 přidělen alternativní pojem *kugak* (國樂). *Kugak* se rutinně překládá jako „tradiční hudba“. Ačkoliv první znak označuje národ a druhý hudbu, dnes se v Číně pod tímto pojmem rozumí více než jen „tradiční hudba“. Dnes korejští učenci rozlišují západní hudbu. Vedle pojmu *umak* vznikly také pojmy *jangak* (洋樂) a *söjang umak* (西洋音樂). Dominance západní hudby v prostředí konzervatoří a univerzit měla za následek profilování a vznik hudebních oborů zpěvu *söngak*, hudebních nástrojů *kiak* a kompozice *čakkok*.¹⁴⁷

Západní hudba byla v Koreji poprvé představována v křesťanských školách a církvích v 80. letech 19. století a vojenská kapela založena v r. 1901 se rozvinula do podoby koncertní kapely v r. 1907. Houslista, skladatel a učitel *Kim In-sik* přišel poprvé do styku se západní hudbou skrze harmonium, které vlastnil misionář v Pjöngjangu. *Kim* se zapsal do korejské historie zejména jako skladatel první korejské písně, studentské písně *haktoga*. Píseň si propůjčila již stávající melodii z japonské školní písně o železnici a vlacích *Tetsudo shóka*.¹⁴⁸

3.4 Lidová a elitní hudební tradice

Na konci 19. století Japonsko postupně přebralo kontrolu nad korejským poloostrovem a zbavilo královskou rodinu moci. Pro královský dvůr to znamenalo úpadek jeho kulturního života. Více jak tisíce dvě stě letou dvorní tradici dnes uchovává Institut národní korejské tradiční hudby *Kugnip Kugakwön*. Institut uvádí, že na konci 90. let 19. století bylo v Ministerstvu pro rituální dvorní hudbu *Kjobangsa* zaměstnáno sedm set sedmdesát dva umělců a do r. 1907 poklesl jejich počet zhruba o polovinu. Korea se jako japonská kolonie vzdala mnoha dvorních rituálů. Královská rodina začala finančně strádat a mezi léty 1913 a 1915 byla nucena propustit řadu muzikantů. Do r. 1922 klesl počet členů na čtyřicet.

Pojem *kugak*, tak jak mu rozumíme dnes díky Institutu národní korejské tradiční hudby *Kugnip Kugakwön* v Soulu, má přímou spojitost se dvorem. Avšak před 20. stoletím, a ještě na jeho počátku, byl dvůr kvůli přísné a nepropustné společenské hierarchii vycházející z myšlenek konfucianismu nedosažitelný pro naprostou většinu běžného korejského lidu. Dvorní tradice zahrnovala šlechtickou tradici a hudební

¹⁴⁷ Ibid., s. 199

¹⁴⁸ SONG, Pang-song. *Hanguk umak tchongsa*. [Kompletní přehled dějin korejské hudby]. Soul: Ilčogak, 1984. s. 573–574

tradici učenců. Elitní hudební tradici znala nanejvýš tři procenta populace.¹⁴⁹ Pod pojmem *kugak* se dnes v Jižní Koreji rozumí zejména hudba Elitní tradice. Pro vzbuzení většího zájmu mezi lidmi dnes vznikají různé žánry *kugaku*. Například kreativní tradiční hudba *čchangjak kugak* nebo nová tradiční hudba *sin kugak*, které ale nezahrnují Lidovou tradici. Kvůli tomuto omezení se někteří Korejci snažili nahradit sino-korejské slovo *umak*, buď pojmem *hanguk umak*, který nahrazuje sino-korejský znak pro národ (國) jihokorejským synonymem pro Koreu, anebo pojmy *mindžok umak* nebo *mingan umak*. Tyto pojmy přímo naznačují, že Lidová hudební tradice byla dříve také součástí kulturního vyžití. Je zřejmé, že hudba asociovaná s divadly, která představovala obchodní zisk, nebyla nikdy součástí Elitní tradice *kugak*. Na vystoupení Lidové tradice bylo prodáno více vstupenek, přestože hudebníci provozující lidovou hudbu přijímali i publikum, které se asociovalo s Elitní tradicí.

Kugak nebyl na školách běžně vyučován. Součástí všeobecného vzdělávacího základu se stal až v 70. letech 20. století. Přesto je dnes naprostá většina hudebních pedagogů v Koreji specializovaná v západní hudbě. Muzikanti, kteří byli trénováni v klasické hudbě, považovali *kugak* za podřadný hudební styl. Podle slov skladatelů z předchozí generace, *Hong Nan-pcha* a *Na Un-jöng*, je *kugak* statický, plochý, postrádá harmonii a je uvězněn v minulosti. *Kugaku* vytýkali také často se opakující refrén a nedostačující systematizaci hudebního repertoáru. Domnívali se, že staré korejské kulturní tradice jsou již překonány a je potřeba je nahradit moderní hudbou. Proto prosazují spíše termín *umak* než *kugak*. Řada těchto názorů přetrvala i do současnosti.¹⁵⁰

Přístup ke klasické hudbě a její interpretaci se mezi jednotlivými umělci v Koreji lišil. Hrstka nejlepších umělců se snažila o autentickou produkci skladeb evropského repertoáru a o představení klasicko-romantického repertoáru korejskému publiku, protože klasická hudba byla do té doby vnímána jako něco neznámého a cizího, na co si musí Korejci zvyknout. Většina umělců však usilovala o to, aby se evropská hudba

¹⁴⁹ HOWARD, Keith. Korean music. Definitions and practices. In: STROHM, Reinhard. *Studies on a Global History of music. A balzan Musicology Project*. Routledge, 2020. 198-219. ISBN 978-0367592264. s. 202

¹⁵⁰ HOWARD, Keith. Korean music. Definitions and practices. In: STROHM, Reinhard. *Studies on a Global History of music. A balzan Musicology Project*. Routledge, 2020. 198-219. ISBN 978-0367592264. s. 203

skrze adaptaci do místní hudební praxe stala dostupnější pro další společenské vrstvy.¹⁵¹

¹⁵¹ MIN, Kjŏng-čchan. *Hanguk ŧmaksa jangakpjŏn* [Dějiny západní hudby v Koreji]. Seoul: Turi midiŏ, 2006. s. 24

Závěr

Hudba napříč historií představuje uměleckou, duchovní, náboženskou, sociální i historickou hodnotu pro společnost. Dovede vyjádřit životní rozpoložení, náladu, postoje i vyznání. Klasická hudba se vyvíjela mnohá staletí společně s křesťanskou kulturou a zpěv byl neodmyslitelnou součástí každé bohoslužby. Zatímco v Evropě hudba vznikala například v prostředí románských rotund a gotických katedrál, v Koreji vznikala v otevřeném prostranství pod širým nebem. Evropské církevní budovy měly několikavteřinový akustický dozvuk, díky kterému bylo možné slyšet překrývání jednotlivých tónů a vznik souzvuků. V těchto podmínkách se pravděpodobně utvářela hudební harmonie, která se dále rozvíjela v období renesance, baroka, klasicismu a romantismu. Korejská tradiční hudba neměla v otevřeném prostoru překážky, od kterých by se mohl zvuk odrážet. Opírá se tudíž především o přesný rytmus, perkusní nástroje a hlasitou dynamiku.

Cílem této bakalářské práce bylo seznámit čtenáře s tematikou zabývající se počátky klasické hudby v Koreji, které jsou přímo spojené s příchodem prvních protestantských misionářů z Ameriky, působením pruského muzikologa Franze Eckerta, založením vojenské dvorní kapely v západním stylu a zaváděním hudebního vzdělání do škol. Věřím, že se mi tohoto cíle podařilo alespoň rámcově dosáhnout a že se práce stane podnětem k dalšímu bádání v této oblasti. Nepodařilo se mi získat kontakt na profesory Hermanna Gottschewského nebo Keitha Howarda, které jsem chtěl poprosit o soukromý rozhovor ohledně jejich dosavadního výzkumu. Jsem přesvědčen, že jejich přímá výpověď by dokreslila text této práce. V průběhu zpracovávání tématu jsem se setkal s tím, že tato problematika není v české společnosti všeobecně známá. I pro mě jako pro autora byla většina informací zcela nová. Když jsem se ptal kolegů z koreanistických i hudebních kruhů, věděli o problematice jen velmi málo.

Z dostupných zdrojů vyplývá, že Eckert zastával v korejské kultuře roli průkopníka a položil pevný základ pro své následníky. Do velké míry se zasloužil o představení a šíření západní hudby a vzdělávání a výchovu první generace hudebníků trénovaných v západní hudbě. Klasická hudba se vyznačuje svojí promyšlenou harmonií, složitým kontrapunktem a zpěvným vedením melodické linky. Evropané zdokonalili hudební řemeslo po všech stránkách. Výsledky práce potvrzují její vysokou uměleckou úroveň, jelikož to byla kapela v západním stylu, která Koreu mezinárodně

reprezentovala, nikoli uskupení v tradičním korejském stylu. Dále jsem došel k závěru, že to byla křesťanská kultura, která pomohla se šířením západní hudby v Koreji a po celém světě, kde často upozadila místní kulturu.

Jedná se o první práci v českém jazyce, která zpracovává téma počátků klasické hudby v Koreji. V budoucím bádání je možno rozšířit tuto problematiku mnoha směry. Nabízí se oblast vývoje korejských kancionálů do současnosti, kterou je možno doplnit i o jazykovou a hudební analýzu korejských chvalozpěvů ve srovnání se západními chvalozpěvy. Stejně tak může být srovnána Eckertova úprava státní hymny se svou původní hudební předlohou. Dále mohou být podrobně popsány aktivity dvorní kapely až do jejího zániku ve 20. letech 20. století, zpracovány osnovy hudebního vzdělání, přehled hudebních korejských institucí a významných hudebních sálů v Koreji. Eckertův život zatím podrobně zmapoval Hermann Gottschewski. Zároveň by bylo velkým přínosem, kdyby se objevily další relevantní informace o životě této zajímavé osobnosti. Za podnětné téma vhodné ke zpracování považuji také vznik prvních symfonických orchestrů v Koreji po roce 1926 (např. Central Friends of Music Society, Keijo Imperial University Orchestra) nebo po korejské válce (Navy Information and Education band – dnešní Seoul Philharmonic, Army orchestra – dnešní KBS Symphony Orchestra).

Bibliografie

AHN, Choong-sik. *The Story of Western Music in Korea. A Social History, 1885–1950*. Morgan Hill: eBookstand Books, 2005. ISBN: 9781589092631

AUDITORIUM, the Monthly Music & Performing Arts Journal. *K-Classics: A New Presence on the World's Musical Stage*. Korean Culture and Information Service Ministry of Culutre, Sports and Tourism, 2011. ISBN: 978-89-7375-163-1

BAKER, Tim. *Stop Re-Inventing the Wheel* [online]. London: Association of British Orchestras. Dostupné z: <https://culturehive.co.uk/wp-content/uploads/2013/04/Stop-Reinventing-the-Wheel-Guide-to-Classical-Music-Audiences.pdf>

BU, Kil-man. *Čulpchanŭro pon kidokkjo 100 njön Čansjongga sŏngjobu jŏnhapkongŭihö pchjŏn*.

Sŏnkjo jŏnhapkongihwe pchjŏn, 1908. Kungmin ilbo, 2010. [online]. Dostupné z: <http://news.kmib.co.kr/article/view.asp?arcid=0004287798>

KIM, Jŏng-un. *Kugak Käron*. Ŭmak segje, 2020. ISBN: 9788966855476

ČCHÖ, Jŏng-dža. *Hanmal kehwaŕie ŭmakkjojuk* [Hudební vzdělání v době osvícení pozdního Čosŏnu]. Ŭmak čchunčusa, 1995. ISBN: 9788913006227

CHOI, Hye Eun. Music for Modern Korea. Bandmasters Franz Eckert and Baek U-yong. In: *Musical Entanglements between Germany and East Asia. Transnational Affinity in the 20th and 21st Centuries*. CHO, Joanne Miyang. Switzerland: Palgrave Macmillan, 2021. 6, 49-68, Palgrave Series in Asian German Studies, 1st ed. ISBN: 9783030782085. Dostupné také z: <https://cloudflare-ipfs.com/ipfs/bafykbzacea37ypqmtaguxf6k3ls2cttql7vqi2a3glhmrvr6t7s6432vghm?filename=%28Palgrave%20Series%20in%20Asian%20German%20Studies%29%20Joanne%20Miyang%20Cho%20-%20Musical%20Entanglements%20between%20Germany%20and%20East%20Asia%20Transnational%20Affinity%20in%20the%2020th%20and%2021st%20Centuries-Palgrave%20Macmillan%20%282021%29.pdf>

CHOI, Mi-Young. *The history of Korean school music education*. International Journal of Music Education [online]. 2007, 25(2), 137-149 [cit. 29-12-2022]. ISSN: 0255-7614. s. 10. Dostupné z: doi:10.1177/0255761407079952.

CHOI, Young-Sub. *An abbreviated history of the twentieth-century korean art song and the western music influence on the composers*. Ball State University Muncie: Indiana, 2010. [online], dostupné z: https://cardinalscholar.bs.u.edu/bitstream/handle/123456789/193345/LimH_2010-3b_BODY.pdf?sequence=1&isAllowed=y

ČO, Jun-jŏng. *Ŭmak, kŭndä kŭrigo gjemong: Päk U-jong (1883–1930) ŭn nuguinga*. [Hudba, modernismus a osvícenství: Kdo byl Päk U-jong (1883–1930)]. Magisterská práce. Ewha Womans University, 2013

ČÖNG, Jöng-džin. *Ildže kangjömgi kugak*. [Korejská hudba v Japonské koloniální době]. Pchadžu: Hanguk haksulčöngbo 2007

Ehwa Womans University [online]. Dostupné z: <https://www.ewha.ac.kr/ewhaen/academics/music.do>

FUMITAKA, Yamauchi. (Dis)connecting the empire. Colonial modernity, recording culture, and Japan-Korea musical relations. In: FERRANTI, Hugh de and Yamauchi FUMITAKA. *Colonial Modernity and East Asian Musics*. Berlin: VWB, 143–206. 2012. ISBN 9783861359302

GALE, James Scarth. *A Few Words on Literature*. The Korean Repository 2. Listopad, 1895. 423-425. s. 423
Dostupné z: <https://pacifickchristianity.files.wordpress.com/2022/05/a-few-words-on-literature-james-s.-gale.docx-2.pdf>

GENCHIKI, Nakasone. *Die Einführung der westlichen, besonders deutschen Musik im Japan der Meiji-Zeit*. Münster. [Představení západní, zejména německé hudby v Japonsku v období Meidži]. Japonsko: Lit Verlag, 2003. ISBN: 9783825864156

GOTTSCHEWSKI, Hermann et al. *Franz Eckert. Musikmeister des modernen Asien. Aus der preußischen Provinz nach Tokyo und Seoul. Franz Eckert*. [Hudební mistři moderní Asie. Od pruských provincií po Tokio a Soul]. The University of Tokyo, 2016. Brožura k příležitosti sto letého výročí úmrtí F. Eckerta. Dostupné také z: <http://fusehime.c.utokyo.ac.jp/gottschewski/eckert/de/Ausstellungstexte.pdf>

HALLMARK, Rufus. *German Lieder in the Nineteenth Century*. New York: Schirmer Books, 1996. ISBN: 978-0-02-870845-4

HERD, Judith. The cultural politics of Japan's modern music. Nostalgia, nationalism and identity in the interwar years. In: *Locating East Asia in Western Art Music*. EVERETT, Yayoi Uno and Frederick LAU. Middletown: Wesleyan University Press, 2004. 40–56. ISBN: 978-0819566621

HOWARD, Keith. Korean music before and after the West. In: *Music histories of the folk and the nation*. BOHLMAN, Philip V. 321-351. New York: Cambridge University Press, 2013. ISBN: 978-1108406475

HOWARD, Keith. Korean music. Definitions and practices. In: STROHM, Reinhard. *Studies on a Global History of music. A balzan Musicology Project*. Routledge, 2020. 198-219. ISBN 978-0367592264. Dostupné také z: https://cloudflare-ipfs.com/ipfs/bafykbzacech4i6lwbzpxkromjxllmfvrvbbar4xajp4qvonppdgfuamv42nd0?filename=%28SOAS%20Musicology%20Series%29%20Reinhard%20Strohm%20-%20Studies%20on%20a%20Global%20History%20of%20Music_%20A%20Balzan%20Musicology%20Project-Routledge%20%282018%29.pdf

HÖ, Tong-hjön. Ju Kildžune söjang munmjöng insingnon [Teorie západní civilizace od *Ju Kil-džuna*]. In: Tongbuga jöksa čedan. *Hangukgwa ilbone söjangmunmjöng sujong* [Přijetí západní civilizace v Koreaij a Japonsku]. 159-184. Soul: Kjöngin munhwasa, 2015

HULBERT, Homer. Review. In: *The Korea Review*. Seoul: The Methodist Publishing House. Zář 1901, roč. 1, no. 9. 403-6. Dostupné z: <http://anthony.sogang.ac.kr/KoreaReview/KoreaReviewVolume1-09.docx>

HWANG, Ok-on. *No "Korean Wave" here: western classical music and the changing value system in South Korea* [online]. Southeast Review of Asian Studies, 2009. Dostupné z: <https://www.thefreelibrary.com/No+%22Korean+Wave%22+here%3A+western+classical+music+and+the+changing+value...-a0213529553>

I, Kjŏng-mi et al. Tahan Čeguk 1901njŏn kunakdä poksik čähjŏnül ühan kočŏngkwa didžain jŏngu. [Studie zabývající se historickým výzkumem a designem unifrom vojenské kapely Korejského císařství 1901]. *Journal of the Korean Society of Costume* [online]. 2018, roč. 68, č. 5 [cit. 22-12-2022]. 128-42. ISSN: 1229-6880. Dostupné z: <http://www.kjournal.co.kr/xml/15779/15779.pdf>

I, Sang-man. Ŭmak kägwan. In: *Munje čchonggam*. Soul: Hanguk munhwa jesul činhŏngwŏn, 1976. 329–52

I, Su-džŏng. *Iwangdžik Jangaktäe hwaldongi kŏndä űmaksae kkičŏn jŏnghjang*. [Vliv hudebních aktivit kapely Iwangdžik Jangaktäe na moderní dějiny hudby]. Ŭmakgwa mindžok 57. 2019. 11-50

I, Wang-mu. *Tahan Čegukki sundžonge namsunhäng jŏngu*. [Studie o císařském postupu Jeho Veličenstva Sunjonga v jižních provinciích Korejského císařství]. Čŏngsin munhwa jŏngu. Roč. 30, č. 2, 2007. 58-88

IRVING, David. *Colonial Counterpoint. Music in Early Modern Manila*. New York: Oxford University Press, 2010. ISBN: 978-0195378269. Dostupné také z: <https://cloudflare-ipfs.com/ipfs/bafykbzacec5mhyivnfxdozyer7wvvd4us3endivhi4ull2a4lfqjhruynpr36?filename=D.%20R.%20M.%20Irving%20-%20Colonial%20Counterpoint%20Music%20in%20Early%20Modern%20Manila%20%28Currents%20in%20Latin%20American%20%26%20Iberian%20Music%29%20%282010%29.pdf>

JASUDA, Hiroši. *Ilbone issŏšŏ šŏ tädžang jang űmak sujŏng kwadžŏng*. [Proces seznamování se západní hudbou v Japonsku]. 225-43. Ŭmank iron jŏngu 3, 1998

JU, Čin-jŏng. *Tahančeguk sigi tokilin kunak tädžang Franz Eckert (1852–1916) e hwaldonge kwanhan jŏngu*. [Studie aktivit německého kapelníka Franze Eckerta v Korejském císařství]. Togil jŏngu 23, 2012. 73-101

KANG, Jun-džŏng. *Hanguk sŏjangkiakűmak sujŏngsa. 1881 njŏn~1930 njŏnül čungsiműro*. [Přijetí západní instrumentální hudby v Koreji se zaměřením na roky 1881 až 1930]. Soul, 2012. Magisterská práce. Sŏul Tähakkjo Tähakwŏn, űmakkwa. Vedoucí magisterské práce I Sŏk-wŏn

KIM, Jin-Ah. 'European music' outside Europe? Musical entangling and intercrossing in the case of Korea's modern history. STROHM, Reinhard. *Studies on a Global History of music. A balzan Musicology Project*. Routledge, 2020. 177-197. ISBN 978-0367592264. Dostupné také z: <https://cloudflare->

ipfs.com/ipfs/bafykbzacech4i6lwbzpxkromjxllmfvrvbbar4xajp4qvonppdgfuamv42nd
o?filename=%28SOAS%20Musicology%20Series%29%20Reinhard%20Strohm%20-
%20Studies%20on%20a%20Global%20History%20of%20Music_%20A%20Balzan%
20Musicology%20Project-Routledge%20%282018%29.pdf

KIM, Kju-do. *Tähan Čeguk Kunaktäü hüngmanggwa čapči Tongmjöng kedžäü čönmo. Hädže mit hjöndäö pchjogiwa čusök*. [Vzestup a pád vojenské kapely Korejského císařství a celkový pohled na článek pojednávající o kapele vydaný v časopise Tongmjöng. Vysvětlení, moderní jazyk]. Kugak Wönonmundžip. 2017, roč., č. 36. 409-423

KNEIDER, Hans-Alexander. Franz Eckert and Richard Wunsch: Two Prussians in Korean Service. In: JOANNE, Miyang Cho. *Transnational Encounters between Germany and Korea: Affinity in Culture and Politics Since the 1880s*. LEE, Roberts M. New York: Palgrave Macmillan, 2018. 3, 79-97, Palgrave Series in Asian German Studies, 1st ed. ISBN: 978-1349952236. Dostupné také z: <https://cloudflare-ipfs.com/ipfs/bafykbzacedvbgcgruhxohcezgxwbgzwtvljttvsdcgrwaz4vzjoxichas7cbk?filename=%28Palgrave%20Series%20in%20Asian%20German%20Studies%29%20Joanne%20Miyang%20Cho%2C%20Lee%20M.%20Roberts%20%28eds.%29%20-%20Transnational%20Encounters%20between%20Germany%20and%20Korea%20Affinity%20in%20Culture%20and%20Politics%20Since%20the%201880s-Palgrave%20Macmi.pdf>

KRAUS, Richard Curt. *Pianos and politics in China: middle-class ambitions and the struggle over western music*. New York: Oxford University Press, 1989. ISBN 978-0195058369

KROEBEL, Emma. *Wie ich an den Koreanischen Kaiserhof kam – Reiseindrücke und Erinnerungen*. Berlin: Jacobsthal & Co, 1909. s. 110.

LEE, Kyongbun a GOTTSCHESKI Hermann. Franz Eckert und „seine“ Nationalhymnen. Eine Einführung
http://www.oag.jp/img/images/publications/oag_notizen/Feature II - Kimigayo.pdf

LEE, Jöng-hi. *Tähan Čegukki Kunaktä kočal*. [Studie o vojenské kapele v době Korejského císařství]. *Hanguk ümak jöngu*. 2008, roč. 44. Hangukugakhakhö. 165-194

LEE, Kyongbun a GOTTSCHESKI Hermann. *Franz Eckert und „seine“ Nationalhymnen*. [Franz Eckert a „jeho“ státní hymna]. 2013, roč. 42, č. 12 [cit. 22-12-2022]. Tokio: OAG Notizen. 27-48. Dostupné z: http://www.oag.jp/img/images/publications/oag_notizen/Feature II - Kimigayo.pdf

LEE, Kyeongbun a GOTTSCHESKI Hermann. *Was Franz Eckert the Composer of the „Korean National Hymn“?. A reconsideration of the first Korean national anthem* [online]. Dostupné z: https://www.dbpia.co.kr/journal/articleDetail?nodeId=NODE02056566&language=ko_KR&hasTopBanner=true in DBpia Korean ejournal portal

LEE, Yoo-Sun. *A One Hundred-Year History of Western Music in Korea*. Soul: Chung-Ang University Press, 1976

LEE, Young-Min. *The development of western-style orchestral music in Korea*. The Catholic University of America ProQuest Dissertations Publishing, 1988. ISBN: 979-8-206-31391-8

LEXIS, Wilhelm. *Die Hochschulen für besondere Fachgebiete im Deutschen Reich*. [Vysoké školy pro speciální obory v Německé říši]. Berlín: A. Asher & Company, 2019. ISBN: 978-0265475003

LEE. *Hanguk jangak pchalsimnjönsa*. Korjo tähakkjo Asia mundže jönguso. Gu hanguk wägio munsö: dwegan 2 (1882-1906). [Staré dokumenty týkající se zahraničních věcí mezi Německem]. Soul: Korjo University Press, 1966. no. 2816, 2819

MAGNANT, Cheryl. *Tracing Korea's earliest recorded music* [online]. The Korea Times, 16-1-2018 [cit. 29-12-2022]. Dostupné z: https://www.koreatimes.co.kr/www/nation/2018/01/177_242534.html

MALM, William. The modern music of Meiji Japan. In: SHIVELY, Donald H. a Carmen BLACKER. *Tradition and modernization in Japanese culture*. Princeton, N. J.: Princeton University Press, 1971. ISBN: 0691030723

MIN, Kjöng-čchan. *Hanguk ůmaksa jangakpjön* [Dějiny západní hudby v Koreji]. Seoul: Turi midiö, 2006

MÖLLENDORFF, Rosalie von a MÖLLENDORFF, Paul Georg von. *Ein Lebensbild*. Leipzig: Otto Harrassowitz, 1930

NAMGUNG, Jo-Jöl. *Kähwagie hanguk ůmak: Franz Eckert rül čungsimůro* [Korejská hudba v době osvícenství: Zaměřeno na Franze Eckerta]. Soul: Segwang ůmak Čulpchan, 1987

NETTL, Bruno. *The Western impact on world music: change, adaptation, and survival*. London: Collier Macmillan, 1985. ISBN 978-0028708607

NO, Tong-ün. *Hanguk kwanage jöksa kündäkwanaksarül čungsimůro*. [Dějiny korejské dechové hudby se zaměřením na dějiny současné dechové hudby]. Čöndžutähakkjo jesul munhwa čonghap jönguso. Jesul munhwa nondžip, 2001. 27-98

Pacific Christianity [online]. *Pacific Voicings Korean Hymns and Prayers in the Age of Empires, 1884-1945. Early Missionary Writings on Hymns and Korean Cultural Practice*. Dostupné z: <https://pacificchristianity.com/early-missionary-writing-from-the-korean-repository/>

PAK, Thä Jöng. *Čchanjangkchallöm. Hangukčchansongkaeödžewa öñül* [online]. Mjöngkok kjohwe Dostupné z: http://www.mgchurch.or.kr/bbs/board.php?bo_table=church41&wr_id=46

PIHL, Marshall R. *Korean singers of tales*. Harvard University Press, 1994. ISBN: 9780674505643

PRITCHARD, Matthew. Cultural autonomy and the 'Indian' exception. Debating the aesthetics of Indian classical music in early 20th-century Calcutta. In: *Studies on a Global History of Music*. STROHM, Reinhard. New York, NY: Routledge, 2018. SOAS musicology series. ISBN 978-1138058835

PUCEK, Vladimír. *Jazyková politika v Koreji*. Praha: Karolinum, 2000. ISBN: 80-246-0066-8

SHINGO, Shimada. *Grenzgänge – Fremdgänge. Japan und Europa im Kulturvergleich*. Frankfurt am Main: Campus, 1994

SONG, Pang-song. *Hanguk ūmak tchongsa*. [Kompletní přehled dějin korejské hudby]. Soul: Ilčogak, 1984

SONG, Young Mi. *Korean Municipal Orchestras. Current Problems and Future Prospects* [online]. The University of Leeds School of Performance and Cultural Industries, 2011. Dostupné z: [Yong Mi Song Orchestras and current problems.pdf](#)

Tāhan mǎil sinbo [Korejský deník]. Listopad 13, 1907 [cit. 29-12-2022]

THEOLOGY. *Hanguk čhansonggaŭi ōdžewa onŭl* [online]. Dostupné z: <http://theology.ac.kr/institute/dtdata/%EB%AA%A9%ED%9A%8C%EC%9E%90%EB%A3%8C/%EA%B5%90%ED%9A%8C%EC%9D%8C%EC%95%85%EC%9E%90%EB%A3%8C/%ED%95%9C%EA%B5%AD%EC%Bo%AC%EC%86%A1%EA%B0%80%EC%97%B0%EA%B5%AC.htm>

UNDERWOOD, Horace Grant. Preface. In: *Hanguk čhansongga gǎgwan* [Přehled korejských chvalozpěvů]. Hanguk kjohwe samunhjonjon kuwŏn, 1991. ISBN: 9788987322544. Dostupné z: <https://pacificchristianity.files.wordpress.com/2022/05/preface-to-chanyangga-1895-h.-g.-underwood.docx.pdf>

UNDERWOOD, Horace Horton. *Tragedy and Faith in Korea*. New York: Friendship Press, 1951.

WATABE-GROSS, Atsuko. *Die Einführung der europäischen Musik in Japan (1855–1888). Kulturpolitische Aspekte eines Paradigmenwechsels*. [Představení evropské hudby v Japonsku (1855–1888). Aspekty kulturní politiky ve změně paradigmatu]. Hamburg: Gesellschaft für Natur und Völkerkunde Ostasiens, 2007

YANG, Mina. East Meets West in the Concert Hall: Asians and Classical Music in the Century of Imperialism, Post-Colonialism, and Multiculturalism. *Asian Music* [online]. 2007, **38**(1), 1-30 [cit. 27-12-2022]. ISSN: 1553-5630. Dostupné z: [doi:10.1353/amu.2007.0025](https://doi.org/10.1353/amu.2007.0025)

YONHAP. *37 Koreans awarded at int'l classical music competitions in H1*. The Korean Herald [online]. Soul: 1-7-2022 [cit. 25-12-2022]. Dostupné z: <https://www.koreaherald.com/view.php?ud=20220701000457>

YI, Gyeong-bun and GOTTSCHESKI, Hermann. Franz Eckert neun Daehan Jeguk aegukga ui jakgokga inga *Was Franz Eckert the Composer of the „Korean National Hymn“?. A reconsideration of the first Korean national anthem* [online]. Yeokbi nondan 101, 2012. 373-401. Dostupné z: https://www.dbpia.co.kr/journal/articleDetail?nodeId=NODE02056566&language=ko_KR&hasTopBanner=true in DBpia Korean ejournal portal

YI, Su-jeong. Yiwangjik Yangakdae ui hwaldong i geundae eumaksa e kkichin yeonghyang. [The Influence of the Activities of Yiwangjik Yagakdae in Modern Music History. Eumak gwa minjok 57, 2019. 11-50

Příloha: Terminologický slovník

Andante	<i>hud.</i> , krokem, střední hudební tempo
Debut	první vystoupení zahajující (obvykle uměleckou) dráhu; první uveřejněné dílo
Dulcimer	<i>hud.</i> , strunný hudební nástroj
Harmonie	nauka o významu a použití akordů
Harmonium	jazyčkový vzduchový hudební nástroj s klávesnicí. Vícehlasý aerofon, podobný varhanám a zvukově podobné akordeonu. Dva měchy, které se ovládají nohama.
Chvalozpěv	<i>syn.</i> hymna či hymnus; křesťanská strofická píseň, původně složena k liturgickým účelům
Kontrafakt	píseň vzniklá nahrazením původního textu jiným, melodie zůstává
Kontrapunkt	druh skladebné práce, v němž mají všechny hlasy melodickou a rytmickou samostatnost
Kancionál	zpěvních duchovních písní určených pro křesťanskou bohoslužbu a soukromou modlitbu
Kornet	dechový žesťový nástroj, který je vzhledem a rozsahem podobný kapesní trubce, technicky jednodušší než trubka díky ostřejšímu tónu
Inscenace	jevištní, nebo televizní zpracování dramatického textu
Lied	klasická hudební forma 19. století, umělá píseň, zpravidla zpěvná linka s prokomponovaným doprovodem klavíru
Metrum	<i>hud.</i> , obecně platné rytmické schéma, ve kterém se střídají přízvukné a nepřízvukné doby
Notace	způsob záznamu hudební skladby v určité soustavě notového písma, obvykle pomocí grafických znaků – not
Těleso	<i>hud.</i> , ansámbl, hudební soubor
Transkripce	<i>hud.</i> , hudební úprava skladby pro jiný nástroj
Tremuloso	<i>hud.</i> , chvějivě
Pentatonika	pětitónová stupnice
Proscénium	<i>div.</i> předscéna, prostor před oponou
Recitál	koncert sólisty nebo skladeb jednoho autora
Zemnice	příbytek či zastřešený objekt sloužící k jakékoliv skladovací nebo kulturní činnosti člověka